

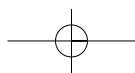
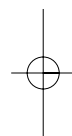
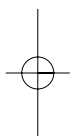

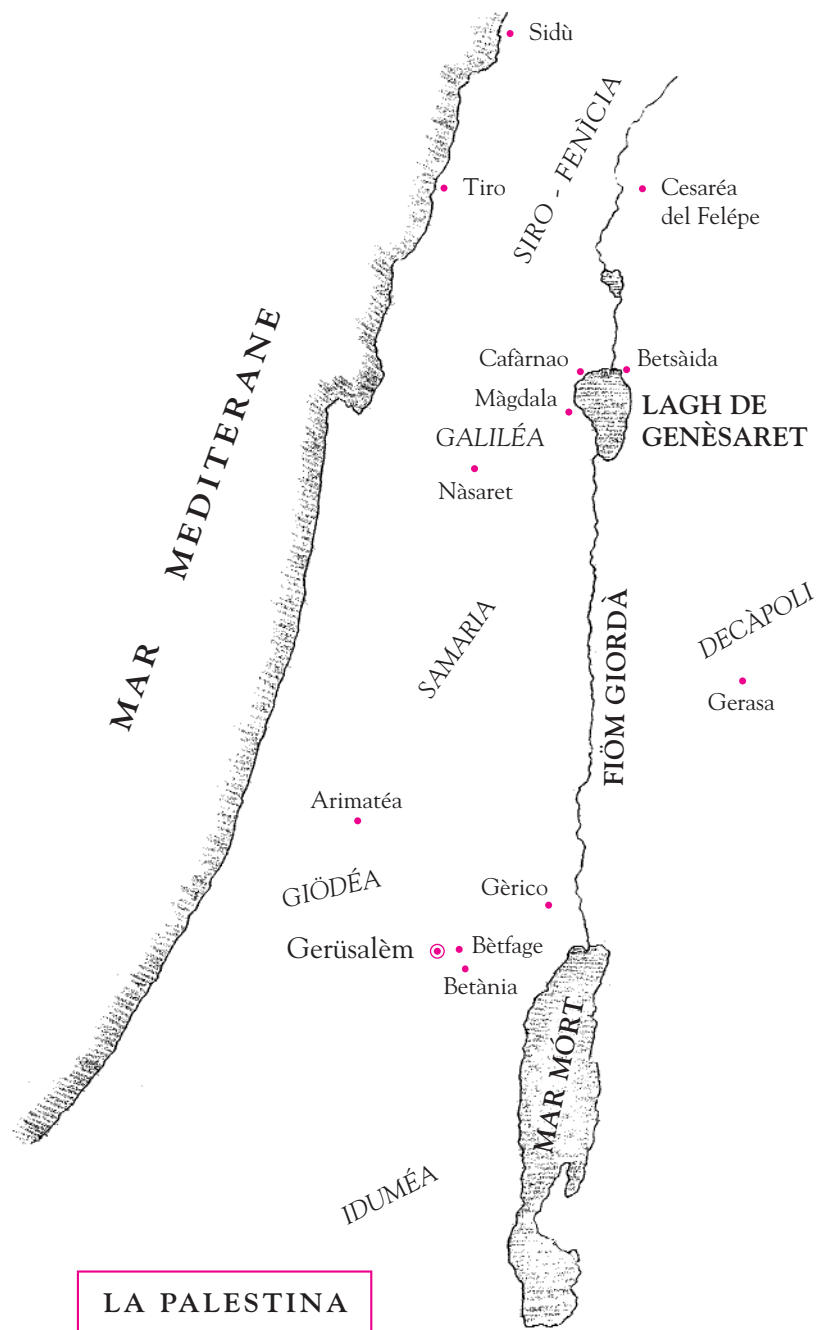
OL VANGÉL DEL MARCH

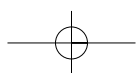
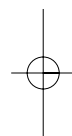
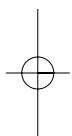
---

tradüsit in lèngua bergamasca
del Gioancarlo Giaàss e del Ùmbèrto Minèl

PRIM CAPÌTOL

I. Ol Gioàn Batista e 'l Gesü

Ol prensépe del vangél del Gesü Crist, ol Fiöl de Dio.

OL GIOÀN L'ANTISSIPA L'ÒPERA DEL GESÜ (Mc 1, 2-8)

Cóme che gh'è söl liber del proféta Isaìa:

Èco, mé mande 'l mé ambasadùr prima de té,

Lü l'te preparerà 'l sentér.

Us de ü che l'crida 'n del desèrt:

Paregì la strada del Signür,

indrissì i cürve del sò sentér.

Ol Gioàn a l's'era metìt dré a batesà 'n del desèrt, e l'predicàa ü batès de pentimét per ol perdù di pecàcc. De lü l'indàa tóta la zét de la regiù de la Giödèa e de Gerusalèm. E i se fàa batesà 'n del fiöm Giordà, col confessà i sò pecàcc. Ol Gioàn l'era estìt sö con di pèi de camèl ligade con d'öna corèsa de pèl söi fiànch; a l'maiàa saiòcc e mé l selvàdega e l'predicàa: “Dòpo de mé l'vegnerà Ü che l'è piö fórt de mé, che mé só mia dègn gna de sbassàm zó ai sò pé per desligàga i stringhe di sò scarpe. Mé v'ó batesàt co l'aqua, ma Lü l've bateserà col Sant Ispéret”.

OL BATÈS DEL GESÜ (Mc 1, 9-11)

In chi dé lé 'l Gesü l'è egnìt de Nàsaret de Galiléa e l'è stacc batesàt in del Giordà del Gioàn. Quand l'è saltàt fò de l'aqua del fiöm, a l's'è dervìt fò 'l cél e l'Ispéret a l'è egnìt zó sö de Lü cóme öna colómbe. E l's'è sentìt öna us del cél che la disìa: “Té te sé 'l mé Fiöl preferìt, in té ó scüdit tóta la mé sodisfassiù”.

TENTASSIÙ ‘N DEL DESÈRT (Mc 1, 12-13)

Söbet dòpo ‘l Sant Ispéret a l’l’à mandàt in del desèrt e lé l’è restàt per quaranta dé, tentàt del diàol; a l’istàa coi bès-ce catìe e i Cherübì i la servìa.

II. Ol Ministér del Gesü ‘n Galiléa

OL GESÜ L’ISNISSA A PREDICÀ (Mc 1, 14-15)

Dòpo che ‘l Gioàn l’éra stacc metìt in presù, ‘l Gesü l’è ‘ndacc in de la Galiléa e là l’predicàa ‘l vangél de salvassiù e l’disìa: “Ol tép l’è marüt e ‘l règn de Dio l’è ché isì; convertiv e di iscólt a la sò paròla”.

LA CIAMADA DI PRIM QUÀTER DISSÈPOI (Mc 1, 16-20)

Intàt che l’caminàa sö la rìa del mar de la Galiléa, l’è ést ol Simù e ‘l sò fradèl Andréa, che i éra dré a bötà i récc in del mar; infati i éra du pescadùr. Ol Gesü alura l’gh’à dicc: “Egnì dré a mé, e ve farò deentà pescadùr de òmegn”. E lur, söbet, i à piantàt lé i récc, e i l’è següit. Piö inàcc l’è ést sö ‘n d’òna barca ach ol Giàcom del Zebedé e ‘l sò fradèl Gioàn intàt ch’i metìa a pòst i récc. I à ciamàcc. E lur, lassàt ol pàder Zebedé sö la barca coi bòcia, i gh’è ‘ndacc dré.

OL GESÜ L’INSÈGNA A CAFÀRNAO E L’GUARÉSS ÜN INDIAOLÀT (Mc 1, 21-28)

Chèl dé, l’éra ü sàbat, i éra ‘ndacc a Cafàrnao e ‘l Gesü l’è ‘ndacc de dét in de la sinagòga e l’s’è metìt a ‘nsegnà. La zét l’éra cüriùsa de sèntel, perchè l’insegnàa cóme ü che l’gh’à dét la fórsa per fàl, mia compàgn di scriba. Alura ün òm che l’éra lé con lü, dét in de la sinagòga, ossessiunàt del demòne, l’s’è metìt a usà: “Cósa gh’ét de spartì con nóter, Gesü de Nàsaret? Sét egnìt ché a rüinàm! Mé l’só chi che te sé: ol sant de Dio”. E ‘l Gesü l’gh’à urdenàt: “Fà sito! Vé fóra de chèl òm”. E ‘l diàol, in del sbragàl e col fà di èrs compàgn d’ü strassér, l’è egnìt fò de chèl òm. Töcc chi ch’i éra lé i s’è stremìcc, e i se domandàa

ü col óter: “Chi él mai chèst òm ché? Öna dutrina nöa insegnada con otorità. A l’ghe dèta lège adritüra ai demòne e lur i ghe öbedéss!”. E la sò fama la s’è spandida a la svèlta in töta la Galiléa.

OL GESÜ L’GUARÉSS LA MADÒNA DEL SIMÙ (Mc 1, 29-34)

Quand i è egnicc fò de la sinagòga, i è ‘ndacc söbet in cà del Simù e del Andréa, insèm al Giacom e al Gioàn. La madòna del Simù l’era ‘n lècc co la févra e lur i gh’è parlàt de lé. Lü l’è ‘ndacc apröv al lècc e, ciapada öna mà, l’l’è leàda sö; de còlp la févra l’è sparida e söbet la dòna la s’è metida dré a servì.

Egnit sira, dòpo ‘l tramónt del sul, i ghe portàa töcc i malàcc e i ‘ndiaolàcc. Töta la zét de la sità l’era riàda fò del öss. A l’n’è guarit tace ch’i gh’è di mài diferènc e l’è cassàt vià tace demòne; ma l’lassàa mia parlà i demòne, perchè lur i la conossia.

OL GESÜ L’TRAÈRSA LA GALILÉA (Mc 1, 35-39)

La matina de bunura, quand l’era amò fósch, l’è ‘ndacc fò de cà e l’s’è ritiràt in d’ü löch quiet per pregà. Ma ‘l Simù e chèi ch’i era con lü i s’è meticc a sircàl, e apéna i l’è troàt, i gh’è dicc: “Töcc i te sirca!” E lü l’gh’è respondit: “‘Ndèm töcc in d’un óter pòst, col passà ‘n di país ché ‘ntüren e fà ‘n manéra de püdi predicà pò a’ lé; mé só egnit pròpe per chèsto!”. E l’è giràt per töta la Galiléa, e l’ predicàa ‘n di sinagòghe e l’cassàa vià i diàoi.

OL GESÜ L’GUARÉSS Ü LEVRÙS (Mc 1, 40-45)

Alura l’s’è paràt denàcc de lü ün òm malàt de lévra e l’la süplicàa ‘n zenöcc col dèga: “Se te öt, té te pödet guarim!”. Ol Gesü l’gh’è üt compassiù de lü, l’è slongàt la mà, a l’l’è tocàt e l’gh’è dicc: “Mé l’völe, guaréss!”. E söbet i sègn de la lévra i è sparicc e ‘l òm l’è guarit. Dòpo l’l’è metit in guardia e l’gh’è dicc: “Stà atènt a turnà a cà, di negót a nissü; piötòst vè denàcc al prèt, e, per vèss istàcc pörificàt, dà in ofèrta a Dio chèl che ‘l Mosè l’è comandàt de fà, a testimoniànsa per lur”. Ma chèl òm, apéna che l’s’è slontanàt del Gesü, l’è comensàt söbet a

spantegà a töcc del miràcol de la sò guarigiù, tat che 'l Gesü l'püdià piö
'ndà dét in d'öna sità, ma l'se ne stàa de fò, 'n del desèrt; e la zét la riàa
de lü de töte i bande.

SEGÓND CAPÍTOL

OL GESÜ L'GUARÉSS Ü PARALÏTEGH (Mc 2, 1-12)

Dòpo òna quach dé 'l Gesü l'è turnàt a Cafàrno. La zét l'è egnida söbet a saì 'ndo che l'istàa de cà e, intàt che lü l'cöntàa sö la paròla de Dio, la s'è reünida dét e fò de chèla cà: e i éra issé tace che gh'éra piö pòst gna de dét e gna de fò de la pórtà. A ü sèrto momènt i è riàde lé söl pòst quàter persune ch'i ülia fàga èd ün òm paralìtegh. Sicòme però i ghe riàa mia a portàghel denàcc, per cólpa de la tròpa zét, i à tölt zó ü tochèl de tècc pròpe sura 'l sò có, e i à calàt zó 'l lecì con sura 'l paralìtegh. Ol Gesü, ésta la sò féde granda, l'gh'à dicc: "Fiöl, i tò pecàcc i è perdunàcc".

Gh'éra lé, sentàcc zó 'n banda, di scriba ch'i pensàa 'n del sò cör: "Perchè chèst òm pàrlel issé? A l'bestèmia! Chi él che l'pöl rimèt i pecàcc al de föra de Dio?". Ma 'l Gesü, che l'ia zamò capìt chèl che lur i éra dré a pensà, l'gh'à dicc: "Perchè pensìv issé 'n di òsc cör? Cós'él piö belfà: dìga al paralìtegh: *I tò pecàcc i è perdunàcc*, o dìga: *Léa sö 'mpé, ciapa 'l tò lecì e camina?* Adèss, per fà 'n manéra che óter sapiéghev che 'l Fiöl de Dio l'gh'à la fórsa de rimèt i pecàcc sö la tèra, mé te ùrdene – col parlàga al paralìtegh – léa sö, ciapa 'l tò lecì e và a cà". Chèl paralìtegh l'è leàt sö 'mpé, l'è ciapàt ol sò lecì e denàcc a töcc l'è 'ndacc vià, e töcc i se fàa marvéa e i lodàa Dio col di: "M'à mai ést ü laür del gèner!".

OL GESÜ L'CIAMA 'L LÉVI (Mc 2, 13-14)

Amò òna ólta 'l Gesü l'è 'ndacc sö la rìa del mar e töta la zét la ghe curìa dré e lü l'dàa a töcc di insegnamécc. In del passà fò l'è ést ol Lévi, ol fiöl del Alféo, sentàt zó al banch per scöd i tasse, e l'gh'à dicc: "Vé con mé". Lü alura l'è leàt sö 'mpé e söbet a l'gh'è 'ndacc dré.

OL GESÜ L'MANGIA COI PECADÜR (Mc 2, 15-17)

Intàt che 'l Gesü l'era dré a mangià 'n cà del Lévi, tace strossì e pecadür i s'è sentàcc zó 'nsèma al Gesü e ai sò dissèpoi; difati i era tate persune chèle ch'i ghe 'ndàa dré. Alura i scriba del gröp di farisèi, in del vèdel a mangià 'nsèm con di pecadür e di strossì, i disìa ai sò dissèpoi: "Perchè màngel e bièl insèm a di strossì e di pecadür?". In del sentì ste paròle, ol Gesü l'gh'à dicc: "L'è mia per i sà che l'vocór ol dutùr, ma per i malàcc; mé só mia egnìt per i giòsc, ma per i pecadür".

LA QUISTIÙ DEL DESÜ (Mc 2, 18-22)

I dissèpoi del Gioàn ol Batista e i farisèi i era dré a fà 'l desü. Alura ergü i è 'ndacc del Gesü e i gh'à domandàt: "Perchè i dissèpoi del Gioàn e i dissèpoi di farisèi i ossèrva 'l desü, e 'nvéce i tò dissèpoi nò?". E 'l Gesü l'gh'à respondìt: "Chèi ch'i è 'nvidàcc a ü matrimòne, pödei fòrse desünà quand gh'è lé ol spus? Fin tat che 'l spus l'è lé con lur, i pöl mia desünà. Ma i egnèrà i dé che ol spus ghe sarà piö e alura i desünerà. Nissü l'taca dét öna pèssa de pan sö 'n d'ü estìt vècc; sedenò la pèssa nöa la sbréga fò 'l vestìt, e s'furma ü strèp piö grand de prima. E nissü l'vòda del vè noèl in di baghe ège, sedenò 'l vè l'farà s-ciopà i baghe e issé s'perderà séa 'l vè che i baghe; dóca ì növ in baghe nöe".

I SPIGHE DE FORMÉT CATADE SÖ DE SÀBAT (Mc 2, 23-28)

Chèl dé l'era ü sàbat e 'l Gesü l'passàa fò per i cap de formét, e i dissèpoi, intàt ch'i caminàa, i à comensàt a catà sö di spighe. I farisèi söbet i gh'à dicc al Gesü: "Èdet, perchè i tò dissèpoi fài chèl che l'è mia permetìt al sàbat?". Ma lü l'gh'à respondìt: "Ìv mai lesìt chèl che l'è facc ol Dàed quand che l's'è troàt in del bisògn e l'gh'ia fam, lü e i sò compàgn? Com'él indàcc de dét in de la cà de Dio, sóta 'l capo di caporiù di précc l'Abiatà, e com'al mangiàt i pà de l'ofèrta, che dóma i précc i pöl mangià, e ghe n'è dacc ach ai sò compàgn?". E l'ghe disìa: "Ol sàbat l'è stacc facc per 'l òm e mia 'l òm per ol sàbat! Dóca 'l Fiöl de Dio l'è padrù a' del sàbat".

TÈRS CAPÌTOL

OL GESÜ L'GUARÉSS ÜN ÒM CO LA MÀ SÈCA

(Mc 3, 1-6)

Ol Gesü l'è 'ndacc ön'ótra ólta a la sinagòga. De dét gh'era ün òm che l'gh'ia öna mà sèca, e i scribe e i farisèi i staa lé apòsta per vèd se lü l'la guarìa in del dé de sàbat per püdìl pò cüsà. Ol Gesü l'gh'à dicc a chèl òm co la mà malada: "Mètes ché 'n del mès!". Pò l'à domandàt ai scribe e ai farisèi: "Cós'él consentìt de fà 'n del dé de sàbat? Éla öna buna ròba fà del bé o del mal, salvà öna éta o pèrdela?". Ma lur i fàa sito. Ol Gesü alura i à ardàcc con desprése. In del vèd i sò cör ostinàcc e dür cóme öna préda 'l Gesü l'è egnìt bretì e l'gh'à dicc a chèl òm: "Dàm ché la tò mà malada". Lü l'ghe l'à slongada, e la mà l'è guarida. E i farisèi söbet i è 'ndacc de fò de la sinagòga e, 'nsèma ai spée del Eròd, i s'è reünìcc per parlà cóntra de lü e per troà la manéra de copàl.

TATA ZÉT LA VÀ DRÉ AL GESÜ (Mc 3, 7-12)

Ol Gesü intàt a l's'era tiràt in banda sö la rìa del mar de Galiléa coi sò dissèpoi, e con lur tata zét. I vegnìa de la Galiléa, de la Giödèa, de Gerüsalem, de l'Idumèa, di tère ch'i stà de là del fiöm Giordà e di bande de Tiro e Sidù. E amò piö tata zét, a sentì töt chèl che l'fàa, la ghe 'ndàa dré. Alura 'l Gesü l'à domandàt ai sò dissèpoi ch'i ghe metèss a disposissü öna barca per vess mia schissàt de la tròpa zét che gh'era. Difati lü l'n'era guaricc tace, issé che töcc chèi ch'i gh'ia adòss ü quach mal i vülia proà a tocàl. I demòne, quand i la edìa, i se bötàa zó 'n tèra ai sò pé e i usàa: "Té te sé 'l Fiöl de Dio!". Ma 'l Gesü l'ghe cridàa dré, co la facia scüra, perchè i spanteghèss mia la notìssia.

OL GESÜ L'CATA FÒ I SÒ DÜDES (Mc 3, 13-19)

Pò 'l Gesü l'è 'ndacc sö söl mut, e l'à ciamàt visì ergü de chèi ch'i éra

lé e chès-ce i è 'ndacc de lü. A n'è catàt fò Dùdes perchè i stèss con lü, e 'n piö per mandài a predicà e perchè i gh'èss ol püdi de sburì via i demòne. Dóca i Dùdes i éra: ol Simù, che l'gh'è stacc pondìt ol nòm de Piéro; pò 'l Giacom e sò fradèl ol Gioàn, ch'i éra s-cècc del Zebedèo, e a lur du l'gh'à dacc ol scotòm de "Boanèrges", cioè "s-cècc del trù"; e pò 'l Andréa, ol Felép, ol Bartolamé, ol Maté, ol Tomàs, ol Giacom fiöl del Alféo, ol Tadé, ol Simù 'l Cananéio (ma ciamàt Zelòte) e 'l Giüda Iscariòta, chèl che pò l'la tradirà.

OL GESÜ E 'L BEELZEBÙL (DIÀOL) (Mc 3, 20-30)

Ol Gesü l'éra 'ndacc de dét in d'öna cà e lé la s'éra regondida amò tata zét, issé tata che s'ghe riàa mia a mangià. Alura i sò parécc, sentida sta us, i éra 'ndacc de lü per portàl via; e i disìa: "L'è fò de có". Ma i scriba, ch'i éra egnìcc zó apòsta de Gerüsälèm, i disìa: "Beelzebùl, ol diàol, l'è dét de lü; èco perchè l'cassa via i demòne, gràssie al aiöt del rè di demòne". Alura 'l Gesü, i à ciamàcc, e l'gh'à facc di esèmp: "Còme l'pöl ol diàol cassà via 'l diàol? Se ü règn a l'gh'à di divisiù dét de lü, chèl règn a l'pöderà mia restà ünìt; se öna cà l'è piéna de crèpe, chèla cà la pöl mia stà 'mpé tat a lóng; a la stèssa manéra, se 'l diàol a l's'è ulta cóntra de lü e l'è piö öna ròba sula a l'pöl mia tirà inàcc tat: ol sò püdi l'è finìt. Nissü l'pöl indà de dét in de la cà d'un òm fórt e robàga 'l sò tesór se prima l'avrà mia ligàt istrécc; dóma alura l'ghe farà passà tötta la cà. E mé ve d'ìghe: töcc i pecàcc i sarà perdunàcc ai òmegn e a' tôte i bestèmie ch'i digherà; ma chi che l'avrà bestemiàt cóntra 'l Sant Ispéret, a l'gh'avrà mai 'l perdù perchè l'è facc ü pecàt mortàl". Ol Gesü l'è d'ìcc töt chèsto perchè ergü i disìa: "Ü spéret malégn l'è dét de lü".

I PARÉCC DEL GESÜ (Mc 3, 31-35)

Intàt i éra riàcc la mader e i fradèi del Gesü e, restàcc fò de la cà, i l'è mandàt a ciamà. Atüren al Gesü gh'éra tata e tata zét sentada zó e ergü i gh'à d'ìcc: "Èco, tò mader e i tò fradèi i è ché de fò, ch'i te sirca". Ma lü l'gh'à respondìt: "Chi éla la mé mader e chi éi i mé fradèi?". E 'n del d'aga ön'ögiada a chèi ch'i éra sentàcc zó atüren a lü, l'è d'ìcc: "Èco mé mader e i mé fradèi! Töcc chèi ch'i fà la olontà de Dio, chès-ce i è 'l mé fradèl, la mé sorèla e la mé mare".

QUART CAPÌTOL

LA PARÀBOLA DEL CONTADÌ CHE L'SÓMNA (Mc 4, 1-9)

Amò öna ólta 'l Gesü l's'è metit dré a 'nsegnà sö la rìa del lagh de Galiléa. Töt atüren la s'è regondida issé tata zét che l'è saltàt sö, sö 'n d'öna barca, e de là, sö la rìa, la zét i la scoltàa. Ol Gesü l'ghe 'nsegnàa tace laür e l'parlàa con di paràbole e l'ghe disìa: "Scoltì! Ü contadì l'è 'ndacc a somnà 'n di cap. Intàt che l'somnàa, ü quach gré i è borlàcc zó sö la strada: i è riàcc i osèi e i à becàcc sö. Ön'ótra part de soméssa l'è finida sö 'n d'ü teré, in mèss ai préde e con póca tèra; söbet i gré i à bötàt perchè lé 'l teré l'éra mia tat fónnd; ma quand a l's'è leàt ol sul, i cassade i è brüsade e, sicòme i gh'ia mia i raìs, i piantine i è secade. Di óter gré 'nvéce i è finìcc tra i spì; e, quand i böcc i è sborgnàcc, i spì i à sofegàcc e i cassade i gh'è mia riàde a marüda. Per öltem impó de soméssa l'è 'ndàcia a fenì sö la tèra buna, e i piantine i à dacc i sö fröcc: che i è stacc ol trènta, ol sessanta e adritüra ol sènt per ü". E l'disìa: "Chi che l'gh'à bune orège per intènd a l'capésse!"

OL PERCHÈ 'L GESÜ L'PARLA PER PARÀBOLE (Mc 4, 10-12)

Piö tarde, quand che l'è restàt de per lü, i sö parécc insèma ai Düdes i gh'à domandàt ol significàt di paràbole. E lü l'gh'à dicc: "A óter l'è stacc confidàt ol mistér del règn de Dio; a chi óter de fò 'nvéce töt a l'è insegnàt con di paràbole, perchè la Bibia la dis:

*I varda, ma i capéss mia,
i scólta ma i ghe èntra mia sö,
perchè sedenò i se convertirèss
e Dio l'ghe perdunerèss i sö pecàcc".*

SPIEGASSIÙ DE LA PARÀBOLA DEL CONTADÌ CHE L'SÓMNA

(Mc 4, 13-20)

Ol Gesü l'à seitàt a parlà e l'gh'à dicc: “Se capì mia chèsta paràbola, cóme pöderìv capì tôte i ótre? Chèl contadì a l'sómna la paròla de Dio. I gré ch'i bórla sö la strada i rapresènta chèle persune ch'i gh'à de ricév la paròla; i scólta la paròla de Dio, ma söbet a l'ria 'l diàol che l'ghe la pórtà vià. A la stèssa manéra la soméssa 'n mès ai préde, la rapresènta chèle persune che, quand i scólta la paròla, söbet i l'assèta con giòia, ma, compàgn di piante sènsa raìs, i stà mia sö franche e alura, quand a l'ria quach tribölére o persecüssiù per cólpa de la paròla, söbet i se lassa 'ndà. Pò gh'è i gré crodàcc tra i spì: i è chèle persune ch'i à scoltàt la paròla, ma i rìa i preocüpassiù de la éta, le ilüsiù e i piassér de la rechèssa e de tôte i ótre bramisie: töt chèsto l'soféga la paròla e chèsta la rèsta sènsa fröt. A la fi i somésse spantegade sö la tèra buna, i rapresènta chèi ch'i scólta la paròla, i l'assèta e i dà 'l sò fröt in de la misüra ergü del trènta, ergü d'óter del sessanta e amò di óter del sènt e piö”.

ERGÖNE PARÀBOLE E SENTÈNSE (Mc 4, 21-25)

E 'l Gesü l'ghe disìa: “A l'se 'mpia mia la làmpeda per mètela sóta 'l sidèl o sóta 'l lècc, ma piötòst per pondìla al vólt! Issé töt chèl che 'ncö l'è scondit a l'sarà portàt a la dé, töt chèl che l'è segrèt a l'deenterà ciàr, nèt e tónd. Se ü l'gh'à orège per intènd, a l'capésse bé!”. E amò: “Sti bé atènc a chèl che ve dighe: la stèssa misüra che óter dovrì per giòdicà i óter, la sarà üsada per giòdicàv; anse, Dio l've darà ach de piö. Alura a chi che l'gh'à, l'ghe sarà dacc amò e a chi che l'gh'à póch o negót, a l'ghe sarà portàt vià pò a' chèl”.

LA PARÀBOLA DE LA SOMÉSSA (Mc 4, 26-29)

Ol Gesü l'disìa: “Ol règn de Dio l'è compàgn de la soméssa che ün òm a l'dà fò sö la tèra; che lü l'dórme o che l'tènde, de nòcc o del dé, la soméssa la böta e la crèss; e lü l'la sà mia 'l perchè. La tèra la gènera per sò natüra: prima la gamba, pò la spiga e a la fi töcc i gré marücc in de

la spiga. Quand ol fröt l'è marüt, söbet 'l òm a l'ciapa la ranza, perchè l'è egnit ol momènt de segà 'l formét”.

OL GRANELÌ DE SENÀER (Mc 4, 30-32)

E 'l Gesü l'disìa: “A cós'él che m'pöl paragonà ol règn de Dio, o con che paràbola m'pöderèss descrièl? Ol règn de Dio l'è compàgn d'ü granelì de senàer che, quand a l' vé somnàt in tèra, l'è 'l piö pissèn de töcc i gré che gh'è al món; ma, quand che l'è stacc somnàt, a l'crèss e l'deènta la piö granda de töte i piante 'n del órt, e l'böta tate bröche issé grande che i osèi del céi i pöl paregià 'l sò nì tra i fòe.

MORÀL DEL DISCÓRS DI PARÀBOLE (Mc 4, 33-34)

Con tate paràbole de chèsto gèner, ol Gesü l'parlàa a la zét e l'predicàa la paròla de Dio in manéra che lur i pödèss capì. Co la zét a l'dovràa sèmper i paràbole; ma quand che l'éra desperlü coi sò dissèpoi, lü l'ghe fàa capì ògne laür per fil e per sègn.

OL GESÜ L'QUIÉTA ÖNA TEMPÈSTA (Mc 4, 35-41)

Pròpe la sira de chèl dé, ol Gesü l'gh'à dicc ai dissèpoi: “ 'Ndèm sö l'ótra rìa del lagh”. E lassada la zét, i l'à portàt, issé cóme l'éra, sö la sò barca. Gh'éra di ótre barche ch'i traersàa con lur. Töt in d'ü momènt l'è egnit ü temporàl e la föria del vènt la fàa 'ndà i ónde dét in de la barca, tat che l'éra dré a 'mpienìs. Intàt ol Gesü l'istàa in fónnd a la barca e l'durmìa col có pogiàt sö 'n d'ü cüssì. Alura i óter i l'à desdàt fò e i gh'à dicc: “Maèst, ché m'v'à a fónnd! Te 'nterèssel o te n' 'mpórtel negót?”. Ol Gesü, apéna l's'è desdàt fò, l'gh'à usàt dré al vènt e l'gh'à comandàt al mar: “Fà sito e móchela lé!”. Söbet ol vènt l'è cessàt e 'l lagh l'è turnàt léss cóme 'l öle. Pò l'gh'à dicc ai dissèpoi: “Perchè s'iv issé stremicc? Gh'iv gnamò mia féde?”. I dissèpoi però i gh'ia adòss amò öna gran pura e i se domandàa tra de lur: “Chi él pò sto ché, ch'i ghe öbedéss ol mar e 'l vènt?”.

QUINT CAPÍTOL

OL INDIAOLÀT GERASÈNO (Mc 5, 1-20)

Intàt i è riàcc sö l'ótra rìa del mar, in de la regiù di Gerasèni. Apéna 'l Gesü l'è saltàt zó de la barca, l'gh'è egnit incóntra del cap-sant ün òm che l'gh'ia dét ü demòne. Chèst òm l'istàa sèmper visì ai tòmbe e nissü l'ghe riàa piö a tègnel ligàt, gna coi cadéne; infati acassibé i la lighèss con di cadéne o di bóghe ai pé, lü l'ghe riàa sèmper a liberàs e nissü l'ghe riàa piö a fàl istà sàe e quiét. Sèmper, dé e nòcc, lü l'giràa tra i tòmbe o sö per i mucc, e sèmper a l'cridàa cóme ü mat e l'se fàa del mal con di préde. Quand l'à ést de lontà 'l Gesü, l'gh'è 'ndacc incóntra, l'ghe s'è bötàt ai pé, e 'n del vusà, compàgn d'ön'anima danada, l'gh'à dicc: "Se gh'ét a che fà con mé, Gesü, Fiöl de Dio? Te süpliche, in nòm de Dio, tormètem mia!". Ol Gesü l'à comensàt a diga a chèl isperet malègn de 'ndà fò de chèl òm. Ma chèl a l's'è metit dré a usà amò piö fórt. Alura 'l Gesü l'gh'à domandàt: "Cóm'él ol tò nòm?". E chèl isperet a l'gh'à respondit: "Me se ciame Mòcia, perchè m'sè 'n tace!". E l'seitàa a süplicàl per fà 'n manéra che l'la cassèss mia vià de chèla regiù.

In chèl momènt, pròpe söl döss lé visì, gh'éra ü ròss de porsèi. E chi spérecc cativ i l'à süplicàt: "Màndem dét in chi sunì là; lassèem che m'indaghe dét de lur". E 'l Gesü l'ghe l'à permetit. E i demòne i è egnicc fò töcc insèma de chèl póer màrter e i è saltàcc dét in di porsèi. I éra quase duméla porsèi e, ü vià dré l'óter, i s'è bötàcc töcc dét in del lagh e i è negàcc. I guardià di sunì, alura, i è scapàcc vià stremicc e i è 'ndacc intùren a spampanà la notissia de chèl ch'i éra ést e söbet tata zét l'è 'ndacia a èd cósa l'föss söcedit delbù.

Quand i è riàcc apröv al Gesü e i à ést 'l indiaolàt sentàt zó 'n tèra bèl pacifègh, con sö i esticc in ürden e sà de mét, i gh'à üt pura e i à pregàt ol Gesü de 'ndà vià de la sò tèra. Ol Gesü l'è saltàt amò turna sö la barca, e 'l òm sanàt a l'gh'à domandàt de püdì stà con lü. Ma 'l Gesü l'gh'à dicc de nò. "Và a la tò cà, di tò parécc, e diga chèl che 'l Signür l'à facc per té perchè l'gh'à üt compassiù de té". Issé 'l òm l'è 'ndacc vià

e l's'è metit a spampanà per la Decàpoli chèl che 'l Gesü l'ia facc, e töcc i éra pié de marvéa.

LA FIÖLA DEL GIÀIRO (Mc 5, 21-43)

Ol Gesü e i dissèpoi i è turnàcc co la barca sö l'ótra rìa del lagh, e quand i è riàcc sö la spiaggia, tata zét la s'è troàda amò turna atùren al Gesü. L'è 'ndacc de lü ü di capi de la sinagòga, che l'se ciamàa Giàiro, e che, 'n del vèd ol Gesü, a l's'è bötàt ai sò pé, e l'la pregàa con insistènsa: “La mé s-cetina l'è dré a mör; te préghe, vé a troàla e pògia la tò mà sö de lé 'n manéra che la guarésse e la sèite a viv”. Ol Gesü l'è 'ndacc con lü, e tata zét la ghe 'ndàa dré e la ghe stàa adòss, squase a söfegàl.

Gh'éra lé pò òna dòna, che zamò de dùdes agn l'éra malada, con pèrdite de sangh tütura. Tace dutùr i éra proàt a cüràla ma lé l'éra spendit töcc i sò sólcc sènsa ìga üt gna ü benefésse. Anse col indà del tép l'éra sèmpèr piö malada. Ü dé l'éra sentit parlà del Gesü e l'ia pensàt: “Se ghe rie a tocàga almànch ol mantèl, mé saró guarida”. Con chèst'idéa la s'è scondida 'n mès a la zét, dré al Gesü e con d'òna mà l'è riàda a tocàga pròpe 'l mantèl.

E söbet ol flöss de sangh a l's'è fermàt e lé l'è capit de èss guarida de chèl mal. Ma a 'l Gesü, l'è sentit indà fò de lü òna fòrsa e alura l's'è ultàt indré in vèrs chèla zét e l'è domandàt: “Chi él che l'm'è tocàt ol mantèl?”. I dissèpoi i gh'èa respondit: “Té te èdet quata zét che la se strèns atùren e te me domàndet: Chi él che l'm'è tocàt?”. Ol Gesü intàt a l'se ardàa 'n gir, per vèd chèla persuna che l'ia tocàt. La dòna la barbelàa piéna de pura, perchè la sia bé còsa l'gh'éra söcedit. Ma a la fi l'è saltada fò, la s'è bötada ai sò pé e la gh'èa dicc töta la erità. E 'l Gesü l'gh'èa respondit: “Fiöla, la tò féde la t'è salvàt. Adèss và 'n pas perchè te sé stacia guarida del tò mal”.

Intàt che 'l Gesü l'éra dré amò a parlà, i è riàde di persune de la cà del capo de la sinagòga con chèsta notissia: “La tò fiöla l'è mórta, lassa stà 'l Maèst”. Ma 'l Gesü, sentit chèl ch'i disìa, l'gh'èa dicc al Giàiro: “Iga mia pura, desmèt gna ü momènt de ìga féde!”. E tölt sö 'l Piéro, ol Giacom e 'l Gioàn, fradèl del Giacom, l'è 'ndacc in vèrs la cà del Giàiro. Quand i è riàcc, gh'éra òna gran confüsiù e la zét la pianzia e la

crijàa per ol dulùr. Indàcc dét in cà, l'gh'à dicc: "Perchè fiv tat cotobói e pianzìv? La s-cèta l'è mia mórta, ma la dórma". Ma lur i ghe grignàa dré. Dóca lü, cassada fò de cà töta la zét, l'à ciapàt ol pàder e la màder de la pötèla e 'nsèma ai tri dissèpoi l'è 'ndacc dét in de la stansa 'ndóe gh'éra la s-cèta. Alura l'à ciapàt per mà la pötèla e l'gh'à dicc: "Talità kum", che l'völ dì: "S-cèta, léa sö 'mpé!". Söbet la pötèla la s'è metida 'mpé e l'à tacàt a caminà; la gh'ia zamò dùdes agn. Töcc i è stacc ciapàcc d'öna gran marvéa. Ma 'l Gesü l'gh'à racomandàt con insistènsa de dì negót a nissü e l'à urdenàt invéce de dàga ergót de mangià.

SÈST CAPÌTOL

LA VÌSITA A NÀSARET (Mc 6, 1-6)

Ol Gesü, egnìt vià de chèla regiù, l'è 'ndacc al sò paìs, Nàsaret, e i dissèpoi i l'à compagnàt. Egnìt ol sàbat, lü l'à comensàt a predicà 'n de la sinagòga. E tata zét in del iscoltàl l'è restada de stöch e i disìa: “De 'ndo riela töta sta sapiènsa? Chi él ol sò maèst? Com'èla che l'ghe rìa a fà töcc chès-ce miràcoi? Él mia lü 'l marengù, ol fiöl de la Maréa, ol fradèl del Giàcom, del Gióses, del Giüda e del Simù? E i sò sorèle stàele mia ché de cà?”. E i disìa che lü l'éra ü scàndol per ol paìs. Ma 'l Gesü l'gh'à dicc: “Ü proféta l'è despresàt suertöt in del sò paìs, di sò parécc e 'n de la sò cà”. Dóca l'à püdit fà gna ü miràcol, col contentàs de 'mpunì i mà sö ü quach malèt e sanàl. E l'capìa mia 'l perchè lur i föss issé barzamì.

LA MISSIÙ DI DÜDES (Mc 6, 6-13)

Ol Gesü l'indàa sèmper in gir per i paìs, per fà conòss a töcc la paròla buna.

Ü dé l'à ciamàt i Dùdes e l'à comensàt a mandài, a du a du, per i contrade a predicà e col dàga la fórsa per cassà vià i demòne. E l'gh'à urdenàt che, per töt ol viàs, i gh'èss de tö sö con lur dóma ü bastù: gna pà, gna sach, e gna di sólcc; lur i gh'ia apéna de mèt sö ü pér de sibre e öna tònega sula. E l'gh'à dicc: “Quand indi dét in d'öna cà, restì lé fina che decidì de 'ndà vià de chèl paìs. Se 'n d'öna quach banda i ve ospi-terà mia e i ve scolterà gnach, quand indarì vià, sgürli bé la pólvèr de sóta i sibre, cóme at de reproassiù”. Alura i dissèpoi i è partìcc, e i predicàa a la zét de cambià éta e de convertìs. I cassàa vià i demòne, e i spandìa 'l öle söi malècc e tace i guarìa.

OL ERÒD E 'L GESÜ (Mc 6, 14-16)

Pò 'l rè Eròd, l'è egnìt a saì de chèl che l'era dré a fà 'l Gesü, perchè töcc i ne parlàa. Ergü i disìa: “Ol Gioàn ol Batista l'è ressüssitàt di mórcc e per chèsto l'gh'ìa la fórsa de fà i miràcoi. Di óter invéce i disìa: “L'è 'l Elia”; amò di óter i disìa: “L'è ü proféta növ, pròpe compàgn de chèi d'öna ólta”. Ma 'l Eròd, quand i parlàa del Gesü, l'disìa: “Chèl Gioàn, che mé ó facc copà, l'è ressüssitàt!”.

LA MÓRT DEL GIOÀN OL BATISTA (Mc 6, 17-29)

Ol Eròd difati l'era facc ciapà 'l Gioàn e l'era metìt in presù per cólpa de l'Erodiade, che l'era stacia moér del sò fradèl Felép, e che lü dòpo l'ìa spusada. Ol Gioàn a l'gh'ìa dicc al Eròd: “L'è mia consentìt che té te tègnet in cà la moér del tò fradèl!”. Per chèsto l'Erodiade l'era rabiùsa col Gioàn e la ülia fàl copà, ma la püdia mia, perchè 'l Eròd a l'gh'ìa pura del Gioàn, e, del momènt che l'ìa bé che l'era ün òm giöst e sant, a l'la protegìa. Quand lü l'la scoltàa l'era a desase, epör a l'la scoltàa stèss.

Ma ü dé l'è riàda l'ocasiù buna per l'Erodiade: infati 'l Eròd per ol sò compleàn l'ìa organisàt ü banchèt per i sioràss del sò règn, per i öfessiài di sò tröpe e per i òmegn piö famùs de la Galiléa. A l'improisa l'è egnida dét in del salù la fiöla de l'Erodiade, che l'è balàt issé bé che 'l Eròd a l'gh'ìa dicc a la s-cèta: “Domàndem pör töt chèl che te ölet e mé te l'daró”. E l'è facc sta promèssa: “Giüre de dàt in regàl töt chèl che te me domanderét, a l'födèss ach la metà del mé règn”. La s-cèta l'è 'ndacia de fò de la sala e la gh'ìa domandàt a sò mader: “Se gh'ói de sircàga?”. E lé la gh'ìa respondit sèca: “Ol có del Gioàn ol Batista”. La s-cèta l'è turnada de córsa del rè e la gh'ìa facc la sò richièsta: “Mé öle che te me dàghet söbet sö 'n d'ü cabaré 'l có del Gioàn ol Batista”. Ol rè l'è deentàt ismórt cóme ü cadàer; e però a càusa del sò giüramét facc in presènsa de tata zét, l'è mia püdit refüdàs. Issé 'l rè l'è dacc 'l ürden a öna guàrdia che l'ghe föss portàt ol có del Gioàn. La guàrdia l'è 'ndacia a la presù, l'è taiàt zó 'l có del Gioàn e l'è turnada col có pogiàt sö 'n d'ü tónd, e l'ghe l'è consegnàt a la s-cèta, e lé a sò mader. I dissèpoi del Gioàn, apéna i à saìt de la notìssia, i è 'ndacc a la presù, i à tölt sö

‘l còrp del Gioàn e i l’ à metìt dét in d’ü sepólcher.

LA PRIMA MULTIPLICASSIÙ (OL MIRÀCOL DI PAGNÒTE)

(Mc 6, 30-44)

I apòstoi i s’è reünìcc atùren al Gesü e i gh’ à cöntàt sö töt chèl che lur i ìa facc e predicàt. E lü l’gh’ à dicc: “Egnì ché de banda, in d’ü pòst quiét, e possì ü falì”. Gh’éra però issé tata zét, che la seitàa a ‘ndà inàcc e ‘ndré töt atùren, che lur i troàa piö ‘l tép gna de mangià. Alura i è partìcc co la barca per indà in d’ü sito römét, lontà de la zét.

Ergü però i à éscç partì e, capìt indóe i éra dré a ‘ndà, i s’è müicc a pé e i è riàcc söl pòst prima de lur. Quand ol Gesü l’è saltàt zó de la barca e l’ à ést issé tata zét ch’i la spetàa, l’ à proàt tenerèssa e compassiù per lur, perchè i sömeàa cóme tace bessutì sènsa ‘l sò pastür, e l’ s’è metìt dré a ‘nsegnàga tace laür. Sicòme l’ura l’éra tarda, i dissèpoi i è ‘ndacc apröv al Gesü e i gh’ à dicc: “Uramài l’è tarde e chèsto löch l’è isolàt; dóca salüdei töcc, in manéra che, in del indà per i campagne e per i paìs intùren, i pöde comprà ergót de mangià. Ma ‘l Gesü l’gh’ à respondìt: “Dì óter de mangià a chèsta zét!”. E lur i gh’ à dicc: “Cóme m’fài? Gh’avrèssei nóter de ‘ndà a comprà ‘l pà per dösènt monéde e pò dàghel de mangià?”. Ma lü l’gh’ à domandàt: “Quat’ éle i pagnòte ché a disposissiù?”. E lur dòpo che i è ‘ndacc a controlà i gh’ à riferìt: “A m’gh’ à sich pagnòte e du pèss”. Alura ‘l Gesü l’gh’ à urdenàt ai dissèpoi de fà sentà zó tóta la zét, a gröpècc, sö l’èrba érda. E töcc i s’è sentàcc zó a gröp e gröpècc de sènto e de cinquanta persune. Ol Gesü l’ à ciapàt i sich pagnòte e i du pèss, l’ à leàt sö i öcc al cé, i à benedìcc, l’ à spartìt i pagnòte e i à dace ai dissèpoi per dàle fò a töcc; dòpo l’è stacia la ólta di pèss. Issé töcc i à mangiàt e i s’è sadolàcc, e coi ansaröi i s’è ‘mpienìcc amò dùdes caagnöi. Chèi ch’i à mangiàt i sarà stacc quase sich méla òmegn.

OL GESÜ L’CAMINA SÖ L’AQUA (Mc 6, 45-52)

Finìt ol disnà, ‘l Gesü l’ à urdenàt ai dissèpoi de saltà sö la barca e de portàs inàcc sö l’ótra rìa, in vèrs Betsàida, intàt che lü l’finìa de salüdà la zét. Pò l’è ‘ndacc sö söl mut a pregà.

Egnìt sira, la barca l'era amò 'n mèss al mar e lü l'era a tèra deperlü e i à ésc remà con fadiga perchè i gh'era 'l vènt contrare. Urmài l'era squase l'alba e 'l Gesü l'è 'ndacc in vèrs a lur col caminà sö l'aqua. Quand a l'gh'è riàt in banda, in del vèdel caminà sö'l mar, i dissèpoi i à pensàt: "L'è ü spèret", e i s'è meticc a usà perchè töcc i l'ia ést e i gh'era adòss öna gran pura. Ma söbet ol Gesü l'gh'à dicc: "Coragio s-cècc, só mé, abié mia pura!". Pò l'è saltàt sö la barca con lur e 'l vènt a l'è söbet calàt. I dissèpoi i éra lé balèng: i éra capìt negót del miràcol di pagnòte e adèss i seitàa a capìga fò ü bèl negót de töt chèl che lü l'fàa.

OL GESÜ L'GUARÉSS A GENÈSARET (Mc 6, 53-56)

A la fi de la traersada, i è riàc a rìa, a Genèsaret. Apéna saltàcc zó de la barca, la zét l'à reconossìt ol Gesü, e de töta la regiù l'è riàda tata zét che i ghe portàa, sö di lecì, i malàcc. E depertöt, apéna lü l'riàa in di país o sità, o 'n di campagne, la zét la portàa i malàcc in piassa e i la pregàa de püdi tocàga almànch 'l oradèl del mantèl; e töcc chèi ch'i la tocàa, i guarìa.

CAPÍTOL CHÈL DI SÈT

DISCÜSSIÙ SÖ LA TRADISSIÙ DI FARISÈI (Mc 7, 1-13)

Alura i s'è facc atùren al Gesü i farisèi e ü quach di scriba egnicc de Gerusalèm. In del vèd che ergü di sò dissèpoi i ciapàa 'l mangià coi mà mia nète, cioè sènsa prima ìle laàde zó – i farisèi e töcc i Giödèi infati i mangia negót se prima i s'è mia laàcc zó i mà 'nfina al gómbet, col tègnes fedéi a la tradissiù di ècc, e quand i turna del mercàt, i mangia mia prima d'èsses laàcc zó, e i ghe và dré a tate ótre prescrissiù, segónd la tradissiù, cóme sgürà i bicér, i scödèle, i pignate e i ogècc de ram – chi farisèi e chi scriba, i l'à 'nterogàt: “Perchè i tò dissèpoi i se compórta mia segónd i régole de la tradissiù, ma i tö sö 'l sibo coi mà 'mpüre?”. E lü l'gh'à respondìt: “De óter bigòcc, l'ìa dicc bé 'l Isaìa, cóme che stà scrécc:

*Chèsto pòpol a l'me unura a paròle,
ma 'l sò cör l'è de lontà de mé.
I fà parì de adoràm,
ma 'nvéce lur i 'nsègna dutrine che i è precècc di òm.*

In del trasà 'l comandamét de Dio, óter indì dré a la tradissiù di òm”. E l'ghe disià amò: “Sì pròpe di balòss in del schià 'l comandamét de Dio, per mantègn la òsta tradissiù. Ol Mosè difati l'ìa dicc: *Unura tò pàder e tò màder, e chi che l'dis mal de sò pàder e de sò màder a l'sées metìt a mórt.* Vóter invéce 'n del dì: Se ü l'dis al pàder o a la màder: “Korbàn”, cioè ofèrta sacra, chèl che mé gh'avrèss de dàt, a ghe perme-tì de fà piö negót per ol pàder e la màder, col scanselà la paròla de Dio co la tradissiù che óter ì trasmetìt. E de ròbe issé ne fi a muntù”.

INSEGNAMÉT SÖ CHÈL CHE L'È PÜR E CHÈL CHE L'È MIA (Mc 7, 14-23)

Ciamada amò la zét, lü l'ghe disìa: “Scultim töcc e ‘ntendì bé: gh’è negót föra del òm che, ‘n del indà dét de lü, a l’pöde infetäl; al contraire i è i laür ch’i vé fò del òm che i pöl infetäl”.

Piö tarde, quand a l’è ‘ndacc dét in d’öna cà de lontà de töta chèla zét, i dissèpoi i l’è ‘nterogàt söl significàt de chèla paràbola. E lü l’gh’è dicc: “Siv a’ öter issé löch? Ìv mia capìt che töt chèl che de fò l’vè dét in d’ün òm a l’pöl mia infetäl, perchè l’vè mia ‘n del cör ma dét in del véter e pò dòpo l’fenéss in de la fógna?”. Pò l’è dicc amò: “Chèl che l’vé fò de ‘l òm, chèsto sé, l’infèta ‘l òm. Difati, del cör di òmegn, i vé fò i catìe intensiù: relassiù proibide, robamécc, copamécc, tradimécc, ambissiù, catièria, ingàn, porcheréa, invédia, calünia, söpèrbia, büleréa. Töte ste ròbe catìe i vé fò del de dét e i ‘nfèta ‘l òm”.

III. I viàs del Gesù fò de la Galiléa

OL GESÜ L’GUARÉSS LA FIÖLA D’ÖNA FÓMNA SIRO-FENÌCIA (Mc 7, 24-30)

Partìt de là, l’è ‘ndacc in de la regiù de Tiro e de Sidù. Quand che l’è riàt dét in d’öna cà, l’vülìa che nissü i la saèss, ma la notìssia l’è söbet girada. Issé öna fómna che la gh’ìa la sò fiöla pissèna, préda del demòne, apéna l’è saìt de la sò presènsa, l’è ‘ndàcia de lü e la s’è bötada ‘n tèra ai sò pé. Dóca, chèla fómna che l’la pregàa de sburì via ‘l diàol de la sò s-cèta, l’era gréca, söch de famèa siro-fenìcia. E lü l’gh’è dicc: “Lassa prima che i s-cècc i se scöde la fam; l’è mia bèl töga via ‘l pà de bóca ai s-cècc e bötàghel ai cagnì”. Ma lé l’è replicàt: “Sé, Signür, ma pò a’ i cagnì sóta la tàola i màia i mìgole di s-cècc”. Alura lü l’gh’è dicc: “Per chèsta tò paròla vè a cà, perchè ‘l diàol l’è egnìt fò de la tò pötèla”. Turnada a cà, la dòna l’è troàt la s-cetina cassada ‘n lècc e ‘l diàol che l’se n’era egnìt fò de lé.

OL GESÜ L'GUARÉSS ÜN ÒM SURD E MÖT (Mc 7, 31-37)

In del turnà de la regiù de Tiro, l'è passàt fò de Sidù, per indà vèrs ol mar de Galiléa pròpe 'n mèss al teritòre de la Decàpoli. E là i gh'è portàt ün òm surd e möt, e i l'è pregàt de pondìga söl có la sò mà. Alura portàt vià de la zét, a l'gh'è pogiàt i dicc in di orège e con la salia l'gh'è tocàt la lèngua; pò l'è ardàt sö 'n cél, e con d'ü süspìr l'è dicc: "Effatà" cioè "Dèrves!". E söbet a chèl òm i ghe s'è dervide i orège, ghe s'è desligàt ol gróp de la sò lèngua e l'parlàa bèl ciàr e nèt. E 'l Gesü l'gh'è comandàt de dì negót a nissü. Ma piö lü l'ghe racomandàa de fà sito, e piö lur i ne parlàa a la zét e, pié de stüpür, i disìa: "L'è fàcc töt bèl precis: a l'fà sènt i surcc e l'fà parlà i möcc!".

CAPÌTOL CHÈL DI ÒT

SEGÓND MIRÀCOL COL PÀ (Mc 8, 1-10)

In chi dé lé, sicòme gh'éra 'ntùren a lur tata zét ch'i gh'ia mia de mangià, ol Gesü l'à ciamàt in banda i dissèpoi e l'gh'à dicc: "Sènte de iga compassiù per tóta chèsta póera zét, perchè i me stà dré zamò de tri dé e i gh'à mia de mangià. Se i fó turnà ai sò cà famàcc, tace i croderà per strada; e ergü de lur i rìa tat de lontà". I dissèpoi i gh'à respondit: "E cóme s'pöderèss dàga de mangià del pà ché, in mèss al desèrt?". Alura lü l'gh'à domandàt: "Quat pà gh'iv con vóter?". I gh'à respondit: "Sèt pagnòte". Ol Gesü alura l'à urdenàt a la zét de sentàs zó 'n tèra. Dòpo l'à ciapàt chi sèt pà, l'à pregàt col d'iga gràssie a Dio sò Pàder, e l'à dacc a ognü di dissèpoi tace tòch de dà fò a töcc; e issé lur i à facc. Gh'éra ach öna quach pessì; e dòpo che lü i à benedìcc, l'à comandàt de dà fò pò a' chèi. E 'n chèsta manéra töcc i à mangiàt e i s'è sadolàcc; in piö i è restàcc indré amò sèt caagnöi pié de ansaröi. E i éra quase quater-méla persune. A la fi i à salüdàcc.

Pò l'è saltàt sö la barca coi sò dissèpoi per indà 'n vèrs la Dalmanuta.

LA DOMANDA D'Ü SÈGN DEL CÉL (Mc 8, 11-13)

Ma 'n chèl momènt i è riàcc i farisèi e i à comensàt a discüt col Gesü, e i gh'à domandàt ü sègn del céel, per mètel a la próa. Ma lü, l'à facc öna böfada, e l'gh'à dicc: "Perchè chèsta generassiù ölela ü sègn? Mé ve dighe: gna ü sègn a l'sarà dacc a chèsto pòpol". E montàt sö la barca, l'è 'ndacc in vèrs l'ótra rìa del lagh.

OL LEÀT DI FARISÈI (Mc 8, 14-21)

Ma i dissèpoi i s'è dösmentegàcc de tö sö con lur di pagnòte de scòrta e sö la barca ghe n'éra dóma öna de mangià. Alura 'l Gesü l'gh'à facc öna ramanzina col d'iga: "Tegnì deèrc i öcc e ardiv del leàt di farisèi e

del Eròd!”. E i dissèpoi i disia ‘n tra de lur: “A m’gh’à mia ‘l pà”. Ma ‘l Gesü l’à maiàt la fòia e l’gh’à dicc: “Perchè siv preocüpàcc de iga mia ‘l pà? Entriv gnamò sö? Gh’iv ol cör issé dür? Gh’ì i öcc ma edì mia, gh’ì i orège ma capì negót! Ve regordiv mia de quand ó spartìt i sich pagnòte per chèle sich-méla persune, quate caagne culme de pagnòte érele ansade?”. Lür i gh’à respondìt: “Dùdes”. “E quand ó dividìt i sèt pagnòte per chèle quaterméla persune, quate caagne culme de pagnòte érele ansade?”. Lür i gh’à respondìt: “Sèt”. E ‘l Gesü l’gh’à dicc: “Capiv amò negót?”.

OL ÒRB DE BETSÀIDA (Mc 8, 22-26)

Quand i è riàcc a Betsàida, de la zét i gh’à portàt lé ün òm che l’ghe edia mia e i à pregàt ol Gesü de fàl guarì. Alura ‘l Gesü l’gh’à dacc la mà e insèm al òrb l’è ‘ndacc fò del país e, dòpo ì metìt de la salia söi öcc, l’gh’à pogiàt i mà söl có e l’gh’à domandàt: “Èdet vergót?”. Chèl òm l’à alsàt sö i öcc, e l’à dicc: “Ède di òmegn compàgn di piante ch’i camina”. Alura l’gh’à metìt amò i mà sö i öcc e adèss ‘l òm a l’ghe edia bé; l’éra guarìt e l’ghe edia bé a’ de lontà. E ‘l Gesü ‘n del dìga de turnà a la sò cà, l’gh’à racomandàt de passà mia a traèrs del país.

LA CONFESSIÙ DEL PIÉRO (Mc 8, 27-30)

Pò ‘l Gesü l’è partìt co i sò dissèpoi e l’è ‘ndacc in di país atùren a Cesarèa del Felépe; e ‘n del viàs a l’è domandàt ai sò dissèpoi: “Chi sói mé per la zét?”. E lur i gh’à respondìt: “Ergü i dis che te sé ‘l Gioàn ol Batista; di óter, invéce, ‘l Elìa e di óter amò ü proféta”. Ma lü l’gh’à domandàt amò: “E óter chi pensiv che mé sies?”. Ol Piéro l’gh’à respondìt: “Té te sé ‘l Crist”. Alura ‘l Gesü l’è comandàt ai sò dissèpoi de dìga negót a nissü.

OL PRIM AVÌS DE LA PASSIÙ (Mc 8, 31-38)

Pò ‘l Gesü l’è comensàt a ‘nsegnàga ai sò dissèpoi col dìga: “Ol Fiöl de Dio l’gh’avrà de sofrì péne e dulùr. I sàe, i caporiù di précc, e i professùr de la Lège i ghe darà cóntra; pò l’sarà copàt ma, dòpo tri dé, a

l'ressüssiterà", ol Gesü l'parlàa ai dissèpoi ciàr e nèt. Alura 'l Piéro l'l'à tiràt in banda, e l'l'à rimproeràt. Ma lü l's'è giràt de scàt e 'n del vardà i dissèpoi l'gh'à usàt dré al Piéro: "Stà lontà de mé, Sàtana! Perchè te pènsèt mia cóme Dio, ma compàgn di òmegn!".

Pò 'l Gesü l'à ciamàt la zét insèm ai sò dissèpoi e l'gh'à dicc: "Se ergü i vòl vègnem dré, i gh'à de desmèt de pensà dóma a lur, tö sö ognü la sò crus e stà con mé. Perchè chi che l'pènsa apéna a salvà la sò éta, l'la perderà; ma chi che l'è prònt a sacrificà la sò éta, per cólpa de mé e del vangél, a l'la salverà. Difati che benefésse gh'ál chèl òm che l'guadègna 'l món d intrégh, se dòpo l'pèrd la sò ànima? E cósa püderèssel dà ün òm in cambe de la sò ànima? Chi che l'se ergognerà de mé e di mé paròle denàcc a chèsto pòpol sènsa féde e pecadùr, a la stèssa manéra 'l Fiòl de Dio l'se ergognerà de lü quand a l'vegnerà in de la glòria del Pàder coi sò Àngei sanc".

CAPÌTOL CHÈL DI NÖV

E l'disìa: “Mé ve dighe che ergü ch'i è ché adèss con mé i mörirà mia sènsa prima ì ést ol Fiöl de Dio egnì 'n del sò règn”.

OL STRAOLGIMÉT DE CÉRA (Mc 9, 1-13)

Dòpo sés dé 'l Gesü l'à ciapàt ol Piéro, ol Giacom e 'l Gioàn e i à menàcc in sima a öna montagna, in d'ü pòst indóe gh'éra nissü. E là, denàcc a lur, a l'à cambiàt céra e i sò esticc i è deentàcc biànch bianchènc. Nissöna laandéra sö la tèra l'avrèss mai püdit fai deentà issé lüminùs. Pò i è riàcc ol Elia e 'l Mosè: i du i stàa denàcc al Gesü e i parlàa con lü. Ol Piéro alura l'à dicc al Gesü: “Maèst, l'è pròpe bèl per nóter stà ché! A m'parègia sö trè tènde: öna per té, öna per ol Mosè e öna per 'l Elia!”. A l'parlàa issé perchè l'sìa mia cósà dì. Infatti töcc tri i éra stremicc. Pò la s'è furnada öna niola che l'à 'nturciàt töcc tri, e de la niola l'è egnida fò öna us che la disìa: “Chèsto l'è 'l mé Fiöl preferit; scultil!”. E ü momènt dòpo i dissèpoi i s'è ardàcc atüren, ma i à ést piö nissü; insèm a lur l'è restàt lé dóma 'l Gesü.

Intàt ch'i 'ndàa zó del mut ol Gesü l'gh'à urdenàt de cöntà sö négot a nissü de chèl ch'i éra ést, fina che 'l Fiöl de Dio l'föss ressüssità di mórcc. E lur i gh'à öbedit, ma tra de lur i se domandàa cósà l'völèss di ressüssità di mórcc. E i gh'à domandàt: “Perchè i scriba dèsei che prima l'gh'à de ègn 'l Elia?”. Lü l'gh'à respondit: “Sé, prima l'vé 'l Elia che l'mèt in ürden ògne laür; ma com'él istàcc iscricc del Fiöl de Dio? Che l'gh'à tat de sofrì e de èss sbertesàt. Dóca, mé ve dighe che 'l Elia l'è zamò egnit, ma i à facc de lü töt chèl che i à ülit, còme l'è stacc scricc de lü”.

OL INDIAOLÀT COL MAL BRÖT (Mc 9, 14-29)

Quand i è riàcc visì ai dissèpoi, a i à ésc c sircondàcc de tata zét e di scriba ch'i discütìa con lur. Töta la zét, in del vedè ol Gesü, l'è curida

per salüdal. E lü i à interogàcc: “Còsa siv dré a discüt?”. Ü de lur a l’gh’à respondit: “Maèst, ó portàt ché de té ‘l mé s-cèt, che l’è préda d’ü spéret möt. Quand chèsto l’la ciàpa a l’la böta ‘n tèra, e ‘l mé fiöl l’is-ciöma de la bóca, a l’ sèra fórt i ganasse e l’deènta sténch cóme ü pal. Gh’ó dicc a i tò dissèpoi de sburìl vià, ma i gh’è mia riàcc”. Alura lü, cóme rispòsta, l’gh’à dicc: “Öh che generassiü de barzamì! Fina a quand gh’avrói de stà con vóter? Fina a quand gh’avró de soportàv? Portìl ché de mé!”. E i ghe l’è portàt. Apéna l’è ést ol Gesü, ol diàol l’è sgürìt fórt ol züen, e lü, borlàt zó ‘n tèra a l’sè pirlàa e l’ghe egnia fò s-ciöma de la bóca. Ol Gesü l’è domandàt al pàder: “Él de tat tép che l’ghe söcéd töt chèsto?”. E lü l’gh’à respondit: “De quand che l’éra picinì; anse, de spèss ol demòne a l’la sböta ‘nfina ‘n del föch e ‘n de l’aqua per copàl. Ma se té te pödet fà ergót, ìga pietà de nóter e ötem”. Alura ‘l Gesü l’gh’à dicc: “Se té te pödet! Töt l’è possìbel per chi che l’créd”. Ol pàder del züen a l’gh’à respondit co la us decisa: “Mé crède, ma té ötem perchè mé pöde créd”. Dóca ‘l Gesü, ‘n del vèd tata zét atüren, l’è minassàt ol diàol e l’gh’à dicc: “Spéret möt e surd, mé te comande, vé fò de lü adèss e per sèmp”. E con di èrs e con di müine ch’i fàa spaènt, l’è egnit fò. E ‘l pöt a l’sòmeàa mórt, e tace i disìa: “L’è mórt”. Ma ‘l Gesü l’è ciapàt per öna mà e ‘l is-cèt l’è leàt sö ‘mpé. Pò ‘l Gesü l’è ‘ndacc dét in d’öna cà e i dissèpoi, quand i è restàcc apéna lur, i gh’à domandàt: “Perchè nóter a m’ghe sèi mia riàcc a cassàl vià?”. E lü l’gh’à dicc: “Chèsta spéce de demòne s’pöl mia cassàla vià in ni-söna manéra; l’önega manéra l’è chèla de pregà”.

OL SEGÓND AVÌS DE LA PASSIÜ (Mc 9, 30-32)

Particc de là, i traersàa la Galiléa, ma lü l’vülìa mia che di óter i la saèss. L’istrüia difati i sò dissèpoi e l’ghe disìa: “Ol fiöl de Dio l’è dré a èss consegnàt in di mà di òmegn ch’i la coperà; ma öna ólta copàt, dòpo tri dé, lü l’ressüssiterà”. Lur però i capìa mia chèste paròle e i gh’ìa timür de domandàga spiegassiù.

CHI ÉL OL PIÖ GRAND? (Mc 9, 33-37)

Issé i è riàcc a Cafàrnao, e quand i è stacc in cà, lü l’gh’à domandàt:

“De còsa s'è dré a discüt intàt che m'vegnia 'n sà?”. E lur i fàa sito. Defati, 'n del turnà 'ndré, i éra discütìt de chi che l'föss ol piö grand tra de lur. Alura 'l Gesü, dòpo che l's'è sentàt zó, l'à ciamàt i dissèpoi e l'gh'à d'èss ol prim a l'gh'à d'èss consideràt l'òltema rōda del car e deentà 'l servidùr de töcc”. E ciapàt ü s-cetì, l'l'à metìt in mè e intàt che l'la brassàa fò, l'gh'à d'èss ai dissèpoi: “Chi che l'völ bé a ü de chès-ce s-cetì 'n del mé nòm, a l'völ bé ach a mé; e chi che l'me assèta, a l'reconòss mia mé, ma chi che l'm'à mandàt”.

FÀ I LAÜR IN DEL NÒM DEL GESÜ (Mc 9, 38-40)

Ol Gioàn a l'gh'à d'èss: “Maèst, m'à ést ün òm che l'sburia vià i demòne 'n del tò nòm e nóter a m'ghe l'à pröebìt, perchè l'éra mia di nòsc”. Ma 'l Gesü l'gh'à d'èss: “Gh'ì mia de proebìghel, perchè l'gh'è nissü che l'faghe ü miràcol in del mé nòm e söbet dòpo l'pöde parlà mal de mé. Chi che l'è mia cóntra de nóter, l'è con nóter”.

I ACC DE CARITÀ IN VÈRS I DISSÈPOI (Mc 9, 41)

Ògne persuna che la ve darà de biv ü bicér de aqua 'n del mé nòm perchè s'è de Crist, mé ve dighe che l'perderà mia 'l sò prémio.

OL SCÀNDOL (Mc 9, 42-50)

Chi che l'dà scàndol a ü de s-ce s-cetì ch'i crèd in mé, l'è mèi per lü che ergü l'ghe mète al còl òna masna d'àsen e l'la böte in mar. Se la tò mà la te dà scàndol, tèala vià: l'è mèi per té rià mócc d'òna mà 'n de la éta sènsa fì, piötòst che con dò mà 'ndà zó al infèren, dét in del fögh che l'se smórta mai. Se 'l tò pé l'te dà scàndol, tèel vià: l'è mèi per té rià sòp in de la éta etèrna, che èss bötàt con töcc du i pé al infèren. Se 'l tò öcc a l'te dà scàndol, càetel: l'è mèi per té 'ndà de dét in del règn de Dio con d'ün öcc sul, che con du èss cassàt al infèren, 'ndóe 'l sò èrem a l'mör mia e 'l fögh a l' se smórta mai. Perchè ognü l'sarà salàt col fögh. Buna ròba la sal; ma se la sal la pèrd ol sò saür, con cós'él che l'la salerì? Abié la sal de dét de óter e stì in pas col pròssem”.

CAPÍTOL CHÈL DI DÉS

LA QUISTIÙ SÖL DIÒRSIO (Mc 10, 1-12)

Partìt de là, l'è 'ndacc in de la Giödèa despùs del Giordà. La zét la 'ndàa amò turna de lü e amò öna ólta lü l'tacàa a 'nsegnàga, cóme l'fàa de sólet. Di farisèi i gh'è 'ndacc apröv e, per mètel a la próa, i gh'à domandàt: "Él legàl per ün òm cassà vià la sò spusa?". Ma lü l'gh'à respondìt: "Còsa v'äl urdenàt ol Mosè?". E lur i gh'à dicc: "Ol Mosè l'à concedìt de *scriv ü docimét de refiüt de la spusa e de rimandàla a la sò cà*". Ol Gesü l'gh'à dicc: "Per ol vòst cör de préda lü l'à scricc chèsta lège. Ma 'n prensépe, ai tép de la creassiù, *Dio i à creàcc, masc e fèmna; per chèsto 'l òm a l'lasserà 'l sò pàder e la sò màder e i du i sarà öna carne sula*. Sichè i è piö du, ma öna carne sula. Dóca 'l òm a l'separe mia chèl che Dio l'à ünìt". Turnàcc a cà, i dissèpoi i à domandàt söbet al Gesü di spiegassiù sö sto argomét. E lü l'gh'à dicc: "Chi che l'refüda la sò moér e l'ne spusa ön'ótra, l'fà pecàt de tradimét cóntra de lé; a la stèssa manéra se la moér la lassa 'l marit e la spusa ün óter òm, la fà ün at de tradimét".

OL GESÜ E I S-CETÌ (Mc 10, 13-16)

Ergü i portàa del Gesü di s-cetì perchè lü l'ghe dèss öna carèssa, ma i dissèpoi i ghe usàa dré. Alura 'l Gesü, 'n del vèd sto laür, l'è deentàt gnèch e l'gh'à dicc ai sò: "Lassì che i s-cetì i ègne de mé, gh'ì mia de 'mpedìghel, perchè chi che l'völ bé a lur l'ghe tóca 'l règn de Dio. E mé ve dighe: Chi che l'reconòss mia 'l règn de Dio cóme ü s-cetì, chèst a l'vegnerà mia de dét". Pò 'l Gesü, i à brassàcc fò e, 'n del pogiàga la mà söl có, i à benedicc.

OL ZÜEN SIÒR (Mc 10, 17-22)

Mèntre 'l Gesü l'vegnia fò de la cà per mètes in viàs, ün òm l'è curit in vèrs a lü e, 'n del inzenöciàs deànte, l'gh'à domandàt: "Maèst bù, cós'él che gh'ói de fà per merità 'l Paradis?". Ol Gesü l'gh'à respondit: "Perchè te me ciàmet bù? Nissü l'è bù, al de föra de Dio. Te condèset i comandamécc: *Cópa mia, tradés mia la moér, róba mia, fà mia 'l impu-stür, fà mia 'l margnifü, unura tò pàder e tò màder*".

Alura lü l'gh'à dicc: "Maèst, töt chèsto l'ó respetàt fì de quand s'è pissèn". Alura 'l Gesü l'l'à ardàt in di öcc, l'à proàt tenerèssa per lü, e l'gh'à dicc: "Ü laür sul a l' te manca: Và, ènd töcc i tò bé e i sólcc che te ciàpet, dàghei ai poarècc e issé te gh'avré ü tesór in cél; pò turna ché de mé e ègnem dré!". Ma lü l's'è crössiàt per chèste paròle perchè l'era ü siòr, e l'è 'ndacc vià magunét.

Ol Gesü, l's'è ardàt atùren, e l'gh'à dicc ai sò dissèpoi: "A l'sarà ü miràcol per i siòr indà dét in del règn de Dio!". I dissèpoi i è restàcc sèch a sènt chèste paròle; ma 'l Gesü l'à dicc amò: "Fiöi, l'è malfà 'ndà dét in del règn de Dio! L'è piö belfà che ü camèl a l'passe dét per ol büs de la gógia, che ü siòr a l'indaghe dét in del règn de Dio". I dissèpoi, sbalur-dicc amò de piö, i disìa: "E chi él alura che l'pöl salvàs?". Ma 'l Gesü, in del vardài, l'à dicc: "Chèl che l'è 'mpossibel per i òmegn, a l'vål mia per Dio! Perchè Dio l'pöl fà töt".

Ol Piéro alura l'gh'à dicc: "E nóter? Nóter a m'è lassàt töt chèl che m'gh'ia e m'sè egnicc dré de té". Ol Gesü l'gh'à respondit: "E mé ve dighe: gh'è nissü che l'àbie lassàt la cà, i fradèi, la màder, ol pàder, i s-cècc o i cap per cólpa de mé o del vangél, che l'rissée mia zamò adèss tat in cà, in fradèi, in màder, in s-cècc e cap, insèma ai persecüssiù, e 'n del aegnì la éta sènsa fì. Ma tace di prim i sarà i öltem e tace di öltem i sarà i prim".

TÈRS AVÌS DE LA PASSIÙ (Mc 10, 32-34)

Mèntre i era 'n viàs per indà a Gerüsälèm, ol Gesü l'caminàa deperlü denàcc ai dissèpoi e lur i era döbiùs e ergü i gh'ia pura. Pò 'l Gesü l'à ciamàt visì i Dùdes e l'gh'à antissipàt chèl che l'ghe sarèss söcedit: "Èco, nóter a m'v'à sö a Gerüsälèm indòe 'l Fiöl de Dio l'sarà consegnàt

in di mà di caporiù di précc e di professùr de la Lège: lur i la condanerà a mórt, i la conegnerà ai pagà. Chès-ce i ghe grignerà dré, i ghe spüderà adòss, i la flagelerà e i la coperà; ma dòpo tri dé lü l'ressüssiterà”.

OL INVÌS DEL GIÀCOM E DEL GIOÀN (Mc 10, 35-45)

E i gh'è egnìt apröv ol Giàcom e 'l Gioàn, i s-cècc del Zebedèo, e i gh'à dicc: “Maèst, nóter a m'völerèss che té te fèsset chèl che m'te domanderà”. Lü l'gh'à respondit: “Cósa ülv che ve faghe?”. E lur: “Fà 'n manéra che, quand te sarét rè, nóter du m'pöde sentàs zó ü a la tò drécia e 'l óter a la tò mansina”. Ma 'l Gesü l'gh'à dicc: “Vóter a sì mia chèl che sì dré a domandàm. Siv próncc a biv ol càles che bieró e a ciapà 'l batésem cóme chèl che l'me spèta?”. I gh'à respondit: “A m'pöl”. E 'l Gesü l'à dicc amò: “Sé, pò a' óter bieri 'l mé càles e ciaperi 'l mé batésem. Ma 'l sentàs zó a la mé drécia o a la mé mansina l'istà mia a mé a concédevel, perchè chi pòsc i sarà per chèi che 'l mé Pàder l'à paregià”. In del sentì sta conversassiù, i óter dissèpoi i s'è desdegnàcc col Giàcom e col Gioàn. Alura 'l Gesü, l'gh'à dicc a töcc de 'ndàga apröv e l'gh'à dicc: “Vóter sì zamò che chèi ch'i è consideràcc rè di pòpoi i comanda la póera zét con otorità. Ma tra de óter l'gh'à mia de èss issé; ma chi che tra de óter a l'völ èss grand, a l'gh'avrà d'èss ol servidùr di óter, e chi che l'völ èss ol prim tra de óter a l'sarà 'l servidùr de töcc. Ol Fiöl de Dio difati l'è mia egnìt per èss servit cóme ü rè, ma per servì e dà la sò éta cóme prémio per la liberassiù e la salvassiù di òmegn”.

OL ÒRB A LA PÓRTA DE GÈRICO (Mc 10, 46-52)

Intàt i è riàcc a Gèrico. Quand ol Gesü l'éra dré a 'ndà fò de la sità 'nsèm ai dissèpoi, con tata zét che la ghe egnia dré, ün òrb l'éra sentàt zó 'n tèra sö la strada a domandà la limòsina. Ol òm l'se ciamàa Bartimèo e l'éra s-cèt del Timèo. Quand l'à sentit che l'éra dré a passà 'l Gesü de Nàsaret, l'à comensàt a usà col di: “Gesü, Fiöl del Dàed, ìga pietà de mé!”. In tace i ghe cridàa dré per fàga fà sìto, ma lü l'vusàa amò piö fórt: “Fiöl del Dàed, ìga pietà de mé!”. Alura l'Gesü l's'è fermàt e l'à dicc: “Ciamél!”. E lur i à ciamàt 'l òrb e i gh'à dicc: “Fórsa! Léa sö 'mpé

che l'te ciama!". Lü, bötàt vià 'l mantèl, l'è leàt impé e l'è 'ndacc del Gesü. Alura 'l Gesü l'gh'à dicc: "Cósa öt che te faghe?". Ol òrb a l'gh'à respondìt: "Maèst, fà 'n manéra che mé ghe ède amò turna!". E 'l Gesü l'gh'à dicc: "Và sigür, la tò féde la t'à salvàt". E söbet ol òrb l'è turnàt a èdega e l'à comensàt a 'ndàga dré al Gesü.

CAPÌTOL CHEL DI ÖNDES

IV. Ol Ministér del Gesü a Gerusalèm

OL GESÜ L'VÀ DÉT IN GERÜSALÈM (Mc 11, 1-11)

Quand i è riacc apröv a Gerusalèm, in de la diressiù de Bètfrage e Betània, arènt al mut di Ülie, 'l Gesü l'à ciamàt du di sò dissèpoi e l'gh'à dicc: "Indì là 'n del bórgh ché 'n fassada e, apéna dét, troerì ün asnì ligàt, che l'è mai stacc caalcàt de nissü. Deslighìl e portìl ché de mé. E se ergü l've domanderà: Perchè fìv chèsto?, óter ghe responderì: A l'ghe ocór al Signür, ma l'la porterà söbet indré". I du dissèpoi i è particc e, visì a öna pórtà, fò sö la strada, i à troàt 'l asnì ligàt, e i l'à deslighàt. Ma ü de chèi ch'i éra lé, l'gh'à dicc: "Sìv dré a fà cosè? Perchè deslighìv 'l asnì?". E lur i gh'à respondìt issé cóme l'ia dicc ol Signür. E la zét i à lassàcc fà. I du dissèpoi i à portàt 'l asnì al Gesü, i gh'à bötàt sura 'l asnì i sò mantèi, e 'l Gesü l'gh'è saltàt in gròpa. E tace de chèi ch'i éra lé sö la strada, i destendìa 'n tèra i sò tabàr; di óter invéce di frasche de palma troàde 'n di pracc. La zét, che la seitàa a 'ndà inàcc e 'ndré, la usàa:

"Osana! A l'sées benedèt ol Signür che l'vé 'n del nòm de sò Pàder!

Benedèt ol règn che l'vé, del nòst pàder, ol Dàed!

Osana 'n del piö ólt di céi!

E quand l'è riàt a Gerusalèm, l'è 'ndacc dét in del tèmpio. Dòpo che l's'è ardàt atùren sicòme l'ura l'éra zamò tarda, l'è sortìt de la sità insèm ai Dùdes in diressiù de Betània.

OL FIGH SÈNSA FRÖCC (Mc 11, 12-14)

La matina dòpo, col vègn fò de Betània, 'l Gesü l'gh'à üt fam. E del

momènt che l'ia ést de lontà ü figh con sö di föie, l'gh'è 'ndacc apröv per vèd se mai ghe föss istàcc sö öna quach figh: ma quand l'è riàt sóta la pianta, l'à ést che gh'era sö dóma di fòe. Difati l'era gnamò la sesù di figh. E giràt in vèrs la pianta l'à dicc: "Nissü l'pöde mai piö maià i tò fröcc". E i dissèpoi i l'à sentìt.

I MERCÀNC CASSÀCC FÒ DEL TÈMPIO (Mc 11, 15-19)

Dòpo i è riàcc a Gerusalèm. E, indàcc dét in del tèmpio, ol Gesü l's'è metìt dré a cassà vià chèi ch'i éra lé a ènd e a comprà, cioè a fà mercàt; l'à roersàt i taolì di cambiaalüde e i scagne di endidür de colómb e l'lassàa che nissü l'trabaschèss piö dét in del tèmpio. E l'ghe disìa: "Stàl mia fòrse scricc:

La mé cà saràla ciamada la cà de preghiéra per töcc i pòpoi?

Óter invéce a n'ì facc ü refügio de làder!".

I pretù e i scriba i à scoltàt chèste paròle e i s'è metìcc dré a pensà a la manéra de fàl fò. Difati lü l'ghe fàa pura, perchè töt ol pòpol l'era contét del sö 'nsegnamènt. Quand l'è egnìt fósch ol Gesü coi dissèpoi l'è 'ndacc amò turna fò de la sità.

OL FIGH SECÀT. FÉDE E PREGHIÉRA (Mc 11, 20-26)

La matina dòpo, 'n del passàga denàcc, i dissèpoi i à ést ol figh del dé prima che l'era secàt fina 'n di raìs. Alura 'l Piéro, l's'è regordàt, e l'à dicc: "Maèst, arda: ol figh che iér t'é maledèt a l's'è secàt". Ol Gesü alura l'gh'à dicc: "Gh'ì de iga sèmper féde 'n Dio! La erità l'è chèsta: chi che l'disèss a sto mut: *Léa sö e bötet in del mar*, sènsa iga gna ü döbe 'n del sö cör, ma col crèdega che töt chèl che l'à dicc a l'söcederà, pròpe chèsto l'ghe sarà concedìt del Pàder. Per chèsto mé ve dighe: töt chèl che domandì co la preghiéra, abié féde de otegnìl e l've sarà concedìt. Quand óter sì dré a pregà, se gh'ì ergóta cóntra ergü, a gh'ì söbet de perdunàl, perchè a la stèssa manéra 'l Pàder vòst che l'è 'n Paradis a l've perdune i òsc pecàcc".

I GIÖDÈI CÓNTRA L'OTORITÀ DEL GESÜ (Mc 11, 27-33)

Ol Gesü e i dissèpoi i è turnàcc a Gerüsalem. E 'ntat che lü l'giràa per ol tèmpio, i gh'è riàcc visì i caporiù di précc, i scriba e i piö sàe e i gh'à dicc: "Con che otorità fét töt chèsto? Opör dìm chi él che 'l t'à dacc l'otorità de fàl?". Ma 'l Gesü l'gh'à dicc: "Ve faró pò a' mé òna domanda e, se óter me responderì, mé ve digheró con che fórsa l'fó. Ol batésem del Gioàn egnìel del céel o di òmegn? Respondìm". E 'n del discüt tra de lur i disìa: "Se nóter a m'respònd "del céel", a l' digherà: Perchè alura gh'iv mia credit? Dóca a m'digherà "di òmegn?". Però i gh'ia pura de la zét, perchè töcc i consideràa 'l Gioàn cóme ü proféta. Alura i gh'à dacc al Gesü chèsta rispòsta: "A me l'sà mia". E Gesü l'gh'à dicc: "Gna mé ve dighe con che otorità fó chès-ce laür".

CAPÌTOL CHEL DI DÙDES

PARÀBOLA DI CONTADÌ ASSASSÌ (Mc 12, 1-12)

Ol Gesù l's'è metìt dré a cöntà sö di paràbole: “Ün òm l'à piantàt òna vigna e atüren l'à metìt òna sés, a l'à scaàt ü tórcc e l'à cöstrüüt òna tór, pò l'la dàcia a fécc a di contadì e l'è 'ndacc vià. Quand l'è stacc ol momènt l'à mandàt là ü servidür per scödi de chèi contadì ol guadagn de la igna. Ma lur, dòpo ch'i l'à ciapàt, i l'à bastunàt e i l'à mandàt indré a mà öde. Ol padrù l'à 'nviàt amò turna ün óter servidür: pò a' chèl i l'à picàt sö la crapa e i gh'è usàt dré per fàga pura. Alura l'à mandàt ol tèrs, ma l'è stacc copàt; e de chèi che lü l'seitàa a mandà là, ü quach i è stacc bastunàcc e chi óter copàcc. Al padrù l'gh'era restàt ol sò s-cèt piö car e l'la mandàt per öltem, e l'la pensàt: de sigür i sarà respetùs del mé fiöl! Ma chèi contadì del ruch i à pensàt: Sto ché l'è 'l eréde; se me l'còpa l'eredità la sarà nòsta. E issé, dòpo ch'i l'à brancàt, i l'à copàt e i l'à bötàt fò de la igna. Dóca còsa farà adèss ol padrù de chèla igna? A l'vegnerà e l'farà fò chi contadì e l'darà la igna a ergü d'óter. Iv fòrse mai lesìt chèsta Scritüra:

*La préda ch'i möradür i à scartàt
l'è deentada ol plòch del cantù de la cà;
ol Signür l'à facc chèsto
e ai nòsc öcc l'è straordinare ?”.*

Alura i caporiù di précc e i farisèi i vülia ciapàl, ma i gh'è üt pura de la zét; difati i éra capìt bé che, 'l Gesù, in chèla paràbola, l'ia parlàt cóntra de lur. E dòpo ch'i l'à lassàt indà, i è 'ndacc vià a' lur.

I TASSE DE PAÇÀ AL CÈSER (Mc 12, 13-17)

Però i gh'è mandàt dré istèss di spée del Eròd per vèd se l'borlàa dét in

quach erür. E quand i gh'è riacc visì, i gh'à domandàt: “Maèst, a m'sà che té te dighet la erità e 'n del parlà te ghe àrdet in facia a nissü, e con erità te 'nsègnet ol sentér per rià a Dio.

Él legàl o nò pagà i tasse al Cèser? A m'gh'à de dàga i sólcc di tasse, sé o nò?”. Ma sicòme lü l'conossìa la sò impostüra, l'gh'à dicc: “Perchè me tentiv? Portim öna monéda perchè mé la ède”. E lur i ghe l'à portada. Alura lü l'gh'à dicc: “De chi éla sta sömeànsa e chèl che gh'è sigelàt?”. I gh'à respondit: “Del Cèser”. Ol Gesü l'gh'à dicc: “Dì a Cèser chèl che l'è del Cèser e a Dio chèl che l'è de Dio”. E töcc i è restàcc lé, sèch cóme bacalà.

LA RESSÖRESSIÜ DI MÓRCC (Mc 12, 18-27)

I è 'ndacc de lü di Sadücei ch'i ghe crèd mia a la ressöressiü, e i gh'à domandàt: “Maèst, ol Mosè l'à lassàt scricc che *se l'mör ol fradèl de ergü e l'lassa la moér sènsa s-cècc, ol sò fradèl a l'gh'à de spusàla per dàga dissendènsa al fradèl mórt*. Gh'éra sèt fradèi: ol prim, spusàt, l'è mórt sènsa lassà dissendènsa; alura 'l segónd fradèl l'à spusàt la moér ma pò a' lü l'è mórt prima de ìga üt di s-cècc; e 'l medésem destì l'gh'è tocàt al tèrs e, vià dré, ach a töcc i óter fradèi e nissü l'gh'à üt di s-cècc. A la fì l'è crepada a' la dòna.

In de la ressöressiü, quand i rinasserà, de chi saràla chèla fómna? Del momènt che töcc sèt i l'à üda cóme moér”. Ol Gesü l'gh'à respondit: “Siv fòrse mia in erür del momènt che óter saì gna i Scritüre gna la fòrsa de Dio? Quand i ressüssiterà, infati, i ciaperà gna moér gna marìt, ma i sarà cóme àngei 'n Paradìs. In mèret pò ai mórcc, ch'i gh'à de ressüssità, ìv mia lesìt in del liber del Mosè, a propóset de la roéda, cóme Dio l'gh'à parlàt col d'iga: *Mé só 'l Dio del Abràm, del Isàch e del Giacòbe*? L'è mia ü Dio di mórcc ma di ìv! Óter sì dré a sbaglià de gròss!”.

OL PRIM COMANDAMÉT (Mc 12, 28-34)

Alura l'è 'ndacc in vèrs de lü ü di scriba che l'ìa sentìt ol discórs, e, vést cóme 'l Gesü l'ìa respondìt bé, l'gh'à domandàt: “Qual él ol prim de töcc i comandamécc?”. Ol Gesü l'gh'à respondìt: “Ol prim l'è chèsto:

Scólta, Israël. Ol Signùr, ol nòst Dio, l'è 'l ònegh Signùr; té te öleré bé al Signùr con töt ol tò cör, con tötta la tò mét e con tötta la tò fórsa. E 'l segónd comandamét l'è chèsto: *Té te öleré bé al tò pròssem cóme se lü l'föss té.* Gh'è mia di óter comandamécc piö importànc de chès-ce". Alura ol scriba l'à dicc: "Maèst t'è dicc bé e segónd verità che *Lü l'è 'l ònegh e ghe n'è mia di óter föra de Lü; mè üliga bé con töt ol cör, con tötta la mét e con tötta la fórsa, e üliga bé al pròssem cóme se lü l'föss pròpe té* l'val de piö de töcc i sacrefésse de sto mónd". Ol Gesü l'à capìt che l'ia respon-dìt con giödésse e l'gh'à dicc: "Te sé mia tat de lontà del règn de Dio". E nissü l'gh'à piö üt ol coràgio de fàga di ótre domande.

OL CRIST, FIÖL E SIGNÜR DEL DÀED (Mc 12, 35-37)

Ol Gesü l'seitàa a parlà e 'nsegnà 'n del tèmpio: "Perchè i scriba dèsei che 'l Crist l'è ol s-cèt del Dàed? Difati pròpe 'l Dàed l'à dicc, per bóca del Sant Isperét:

*Ol Signür l'à dicc al mé Signür:
Sèntet zó ché 'n banda a la mé drécia,
fina che mé mète i tò nemis
cóme tò pògia-pé.*

L'istèss Dàed a l'la ciama Signür: cóme pödel vess dóca 'l sò s-cèt?". E la zét, che la cressia de nömer, a l'la scoltàa ontéra.

I SCRIBA GIÖDICÀCC DEL GESÜ (Mc 12, 38-40)

Intàt che l'insegnàa, l'ghe disìa: "Ardìv di scriba, ch'i ghe piàs spassesà con di lónghe èste, èss salüdàcc in piassa, iga i prim pòsc in di sinagòghe, i pòsc piö 'n vésta ai banchècc. Lur i la fà de padrù in cà di èdoe e i fà aparì de pregà tat; chès-ce i gh'avrà öna condana piö gréa".

L'OFÈRTA DE LA ÈDOA (Mc 12, 41-44)

Ol Gesü l' s'è sentàt zó 'n banda al tesór del tèmpio, e l'vardàa cóme la zét la fàa i sò ofèrte. I siòr i bötàa dét tace sólcc. Ma l'è riàda öna póera èdoa e l'à metìt dét dóma dò monedine de ram. Alura, 'l Gesü l'à

ciamàt i dissèpoi, e l'gh'à dicc: "Mé ve dighe che sta èdoa l'à dacc de piö de töcc i óter! Infati i siòr i à dacc ol sò de piö; lé 'nvéce, poarèta, l'à dacc töt chèl che la gh'ìa, chèl póch che l'ghe ocór per tirà inàcc".

CAPÌTOL CHEL DI TRÉDES

LA DISTRÜSSIÙ DEL TÈMPIO (Mc 13, 1-4)

Intàt che l'vegnìa fò del tèmpio, ü dissèpol a l'gh'à dicc: “Maèst, arda cóme i è gròss chès-ce plòch e che palàss de fàola!”. Ol Gesü l'gh'à respondit: “Èdet ste costrüssiù issé grande? A l'vegnerà 'l dé che de lure a l' resterà dóma ü muntù de préde”.

OL PRENSÉPE DI SOFERÈNSE (Mc 13, 5-13)

Quand i è riàcc söl mut di Ülie, ol Gesü l's'è sentàt zó e l'à ardàt al tèmpio. E 'l Piéro, ol Giacom, ol Gioàn e 'l Andréa i gh'à domandàt: “Dìm, quand söcederàle chèste ròbe? E qual sarà ol sègn che töcc sti laür i sarà dré a söcéd?”. Ol Gesü l'gh'à respondit: “Stì bé atènc che nissü l've 'nturce sö! In tace i vegnerà e i se farà ciamà col mé nòm, e i digherà: “Mé só 'l Signür, 'l inviàt de Dio. E quand óter senterì parlà de guère, ciapì mia pura; difati mè che chèst a l'söcède, ma l'sarà gnamò mia la fi de töt. Difati ghe sarà di guère tra i pòpoi e tra i règn; ghe sarà di teremòcc e di carestée. Chèsto l'sarà 'l presensépe di dulùr e di soferèns. Ma óter stì sö franch! Sicòme sì mé amìs, i ve porterà deànte ai giödes, i ve picherà 'n di sinagòghe, sarì meticc müs a müs coi goernadùr e i rè per rènd testimoniànsa. Ma prima l'è necessare che 'l vangél a l'sies cöntàt sö a töcc i pòpoi. E quand i ve ciaperà per portàv denàcc a lur, preocüpiv mia de chèl che gh'avrì de dì, ma disì chèl che 'n chèl momènt Dio l've sögerirà perchè sarì mia óter a parlà, ma 'l Sant Ispéret. Ol fradèl a l'farà condanà sò fradèl, i parécc i ve farà condanà a mórt. Óter sarì odiàcc de töcc per cólpa méa, ma chi che l'tegnerà dür fina 'n fóna a l'sarà salvàt.

LA TREBÖLASSIÙ GRANDA (Mc 13, 14-23)

Quand óter ederì *l'infàmia de la desolassiù* che la stà là 'ndóe la gh'avrèss mai de 'ndà dét (chi che l'lès a l'próe a capì!), alura chèi ch'i se tróa in Giödéa i scape sö i mucc; chi che l'se tróa sö la terassa l'pèrde mia tép a 'ndà de bass a tö sö ergót in cà; chi che l'è 'n di cap a l'vègne mia 'ndré a ciapà 'l mantèl. Ghe sarà di guài gröss per i döne prègne e per chèle ch'i lacia in chi dé lé. Preghì che töt chèsto l'söcède mia in invèren; *perchè in chi dé l'ghe sarà öna trebölassiù, che issé granda la gh'è mai stacia del prensépe de la creassiù, facia de Dio, fina al dé de 'ncö, e mai piö la ghe sarà in aegnì. Se 'l Signür a l'iscörtèss mia chi dé, nissü l'se salverèss. Ma per schià i dulür ai sö elècc l'à facc in manéra ch'i laür i 'ndaghe mia tröp a la lónga. Dóca, se ergü l've dirà: "Èco, ol Crist l'è ché opör l'è là", credìga mia: perchè i comparirà tace de chèi impostür ch'i se farà ciamà Crist e tace fals proféta ch'i farà tate müine per imbriòi, se l' föss possibel, ach i elècc. Óter però stì sö coi öcc dervicc! Adèss mé v'ó dicc töt chèl che l'söcederà".*

OL FIÖL DE DIO L'VÉ SÖ LA TÈRA (Mc 13, 24-27)

In chi dé lé, dòpo chèla trebölassiù issé granda, *ederì töt deentà fósch, e la liina la perderà 'l sö splendür, e i stèle i croderà zó del cél e i fórse ch'i è 'n di céi i sarà straólte.*

Alura i ederà *l'Fiöl de Dio che l'ria 'mpé söi niöle* con tata fórsa e glòria. E Lü l'invierà i sö Àngei e l'ciamerà i sö elècc de töte i bande de la tèra e del cél.

LA PARÀBOLA DEL FIGH (Mc 13, 28-32)

In del vardà la pianta de figh vegnì a sta moràl: quand i sö ram i se fà tènder e i böta i prime fòe, óter a l'sì che l'è squase estàt; issé a' óter, quand ederì söcéd sti fati, sapié che 'l règn de Dio l'è visì. Mé ve dighe: l'passerà mia chèsta generassiù prima che töcc sti fati i sìes söcedicc. Ol cél e la tèra i passerà, ma i mé paròle i passerà mia.

VIÇA SÈMPER OL CONTRÒL DE LA SITÖASSIÙ

(Mc 13, 33-37)

In che ura, in che dé o quand i söcederà sti fati, nissü l'la sà; gna i Àngei, e gna 'l Fiöl de Dio, ma 'l önegh che l'la sà l'è 'l Pàder. Stì atènc, stì sèmp prònc, perchè l'sì mia quand a l'sarà 'l momènt precìs. L'è compàgn d'un òm, che l'à bandunàt la sò cà per indà a fà ü viàs e l'à lassàt töcc i sò bé in di mà di sò servidùr, e l'gh'à dicc a ognü de lur chèl che l'gh'ia de fà, e l'à urdenàt al portinér de tegnì i öcc vècc. Dóca stì a' óter sèmp atènc, perchè l'sì mia quand ol padrù de cà l'vegnerà 'ndré, se l'sarà de sira o a mesanòcc, quand a l'canta 'l gal o a la matina, perchè l'riè mia a l'improisa, e l've tróe dré a dürmì. Chèl che mé ve dighe, a l'dighe a töcc: "Stì atènc!"

CAPÌTOL CHÈL DI QUATÓRDES

I CAPORIÙ I VÖL COPÀ 'L GESÜ (Mc 14, 1-2)

A l'mancàa apéna du dé a la Pasqua di Ebrèi e a la fèsta di pagnòte sènsa 'l leàt. I caporiù di précc e i professùr de la Lège i sircàa la manéra de brancà 'l Gesü col imbròi e de copàl. E tra de lur i disìa: "S'pöl mia mètel in presù intàt che gh'è la fèsta, sedenò gh'è 'l pericol fórt de fà s-ciopà fò la riolüssiù".

ÖNA FÓMNA LA ÖDA Ü PRÖFÖM SÖL CÓ DEL GESÜ

(Mc 14, 3-9)

Intàt che 'l Gesü l'istàa a Betània, in cà del Simù 'l levrùs, e l'éra amò sentàt zó a tàola, l'è riàda öna fómna co 'n di mà ü bussì pié de nardo pür, ü bàsem pröfömàt e costüs. La dóna l'à rompìt ol bossetì d'alabàster e, con cùra, l'à versàt töt 'l onguènt söl có del Gesü. Ergü ch'i éra lé apröv i à tecàt söbet a tontognà: "Perchè töt chèsto pröföm trasàt vià? S'püdìa 'nvéce èndel e guadegnà tresènt monéde d'arzènt de regalà ai poarècc!". E i éra rabiùs cóntra de lé.

Ma 'l Gesü l'gh'à dicc: "Lassìla 'n pas! Perchè dàga cóntra 'n chèsta manéra? Chèsta fómna l'à apéna facc ön'òpera buna in vèrs de mé. I poarècc, infati, i è sèmper con vóter e püdi dàga öna mà töte i ólte che üli. Invéce mia sèmper gh'avrì mé con vóter. Lé l'à facc chèl che la püdìa e issé l'à pröfömàt prima del tép ol mé còrp per la sepoltüra. E mé ve dighe che 'n töt ol món, là 'ndóe la egnerà cöntada sö la bèla notìssia, la zét la se regorderà de chèsta dóna e de chèl che l'à facc per mé".

OL GIÜDA L'TRADÉSS OL GESÜ (Mc 14, 10-11)

Söbet dòpo 'l Giüda Iscariòta, ü di Dùdes dissèpoi, l'è 'ndacc di caporiù di précc per tradil. E lur i è stacc gran contécc de la sò inissiatìa e i gh'à

prometìt in cambe di sólcc. E 'l Giüda l's'è metìt dré a pensà a l'ocasiù buna per riàga a mètel in di mà di sò nemìs.

DU DISSÈPOI I PREPARA LA SÉNA PASQUÀL

(Mc 14, 12-16)

Ol prim dé de la fèsta di Pagnòte sènsa 'l leàt, quand i Ebrèi i cópa 'l agnèl pasquàl, i dissèpoi i gh'è domandàt al Signùr: “Ndo öt che m'indaghe a preparàt la séna de Pasqua?”. E 'l Gesü l'è mandàt fò du dissèpoi con chèste disposissiù: “Ndì dét in sità. Là troerì ün òm che l'pórta ön'ula de aqua. 'Ndìga dré a chèl òm e quand che lü l'indarà dét in d'öna cà, parlì col padrù de chèla cà, e disìga: *Ol Maèst l'gh'è 'l invìs de fà la Pasqua 'nsèm ai sò dissèpoi e l'te domanda öna sala per mangià.* Alura lü l've farà èd al prim pià öna sala spassiüsa zamò próna, con zó i tapé. Lé preparì la séna per nóter”. I dissèpoi i è partìcc e quand i è riàcc in sità i à troàt töt bèl precis cóme che l'gh'ìa dicc ol Gesü e i à paregiàt la tàola per la séna pasquàl.

OL GESÜ L'INDÉCIA 'L TRADITÜR (Mc 14, 17-21)

A la sira 'l Gesü l'è riàt in del salù 'nsèm ai Dùdes e 'ntat ch'i éra dré a mangià, sentàcc zó a tàola, l'gh'è dicc: “Mé ve dighe che ü tra de óter a l'me tradirà: ü che l'mangia con mé”. I dissèpoi i s'è crössiàcc e i à tecàt a domandàga, ü dòpo 'l óter: “Sói fòrse mé?”. E lü l'gh'è dicc: “L'è ü di Dùdes, chèl che l'pùcia 'l pà con mé dét in del tónd. Ol Fiöl de Dio l'v'è vià, issé cóme gh'è scricc; ma l'è danàt chèl òm che l'la tradéss. Per lü l'sarèss stacc mèi èss mai nassìt.

LA SÉNA DEL SIGNÜR (Mc 14, 22-25)

Intàt ch'i mangiàa 'l Gesü l'è tölt sö öna pagnòta, l'è ressitàt la preghiéra de benedissiù, l'p'è spartida e l'p'è dàcia fò ai dissèpoi col dì: “Mangì töcc ü bucù: chèsto l'è 'l mé còrp”. E söbet dòpo l'è tölt sö ol càles del vè e dòpo l'orassiù de ringrassiamét, a l'p'è facc passà ai dissèpoi e töcc i n'è biüt ü gutì. E 'l Gesü l'gh'è dicc: “Chèsto l'è 'l mé sangh, spantegàt per tance. Con chèsto sangh Dio l'istrèns öna aleànsa nöa coi òmegn.

E mé ve dighe che bieró piö del fröt de la ìt, fina a chèl dé, quand che bieró 'l vù noèl in del règn de Dio”.

Prima de finì i à cantàcc i salmi de la fèsta e dòpo i s'è 'nviàcc fò, per indà sö söl Mut di Ülie.

OL GESÜ L'È BANDUNÀT DE TÖCC (Mc 14, 26-31)

Ol Gesü l'à dicc ai sö dissèpoi: “Nissü de óter i tegnerà sald la sö fidücia 'n mé. Infati gh'è scricc:

Picheró 'l pastür e i pégre i sarà sbandade.

Ma quand saró ressüssitàt ve speteró 'n Galiléa”.

Alura 'l Piéro l'gh'à dicc: “A' se töcc i gh'èss de pèrd ògne speransa 'n té, mé staró sèmpèr sald in banda a té”. Ol Gesü l'gh'à respondìt: “Mé 'nvéce te dighe che pròpe incö, sta nòcc, prima che 'l gal a l'cante dò ólte te m'avrét desconossìt trè ólte!”. Ma 'l Piéro, crapù, l'seitàa a di con fórsa: “Mé diró mai che te condosse mia; ach se gh'èss de mör con té”. E dòpo de lü töcc i óter i disìa la stèssa ròba.

OL GESÜ L'PRÉGA 'N DEL BRÖL CIAMÀT GETSÈMANI

(Mc 14, 32-42)

Intàt i éra riàcc in del bröl ciamàt Getsèmani e 'l Gesü l'gh'à dicc: “Restì ché, 'ntàt che mé préghè”. E l'à tölt sö 'nsèm a lü dóma 'l Piéro, ol Giacom e 'l Gioàn. Pò l'à comensàt a iga pura e a sèntes adöss ol magù, e l'gh'à dicc ai tri dissèpoi: “Öna biligòrnia mortàl la me strèns l'ànima. Stì ché visì sènsa 'ndormentàv”. E 'ndacc impó piö 'nacc, l'è crodàt in tèra e l's'è metìt dré a pregà. A l'ghe domandàa al Pàder se l'éra possìbel schià chèl momènt issé spaentùs e l'ghe disìa: “Abbà, Pàder! Té che te pödet fà töt chèl che te öt, pórtem vià chèsto càles de dulùr! Però fà mia chèl che òi mé, ma chèl che l'è la tò olontà”. Pò l'è turnàt indré di dissèpoi, ma a i à troàcc ch'i durmìa. Alura l'à domandàt al Piéro: “Simù, dórmet? Sét mia riàt a stà dèst per ön'ura? Stì sö franch e preghì per mia molà 'n del momènt de la próa; perchè 'l ispéret l'è prònt ma la carne l'è débola!” E l's'è slontanàt amò de quach pass e l'è turnàt a pregà coi stèsse paròle de prima. Quand a l'è turnàt indré di dissèpoi, a i à troàcc amò ch'i possàa, perchè i ghe riàa mia a tègn i

öcc vèrcc e i sia mia còsa dì. Quand, per la tèrsa ólta, l'è turnàt indré de lur a l'gh'à dicc: “Durmì pör adèss, e possì! Basta, l'ura l'è riàda: èco, ol Fiöl de Dio l'vé consegnàt in di mà di pecadùr. Impé, svèlcc! Gh'è ché chi che l'me tradéss”.

OL GESÜ L'VÉ BRANCÀT (Mc 14, 43-52)

Ol Gesü l'éra amò dré a parlà coi sò dissèpoi quand l'è riàt ol Giüda, ü di Dùdes, e con lü gh'éra tace òmegn armàcc de spade e tarèi. I éra stacc mandàcc di caporiù di précc, di professùr de la Lège e di ótre otorità. Ol traditùr a l's'éra metìt decórde con lur. L'ìa stabilìt ü sègn e l'gh'ìa dicc: “Chi che baseró, chèl l'è lü. Óter ciapìl e portìl via bèi decìs”. Alura 'l Giüda l'è riàt denàcc al Gesü e l'gh'à dicc: “Maèst!”. Pò l'l'à basàt e chi óter i s'è bötàcc adòss per ciapàl. Ma ü de chèi ch'i éra lé l'à tiràt fò la spada e l'à colpìt ü di servidùr del capo di caporiù di précc e l'gh'à destacàt ön'orègia. Ol Gesü alura l'à dicc: “Sì egnìt ché a tòm coi spade e i bastù compàgn che mé föss ü làder e ün imbruiù! Töcc i dé sére 'n mèa a óter, insegnàe dét in del tèmpio e m'ì mai brancàt. Ma töt chèst a l'söcéd perchè issé l'è scricc in de la Bibia”. Manimà töcc i dissèpoi i l'à bandunàt e i è scapàcc via. De dré al Gesü l'è restàt apéna ü s-cetorlòt, quarciaà dóma con d'ü lensöl. Ma quand i à proàt a brancàl, lü l'gh'à lassàt lé 'l lensöl e l'è scapàt via töt biót.

OL GESÜ DENÀCC AL TRIBÜNÀL DI EBRÈI (Mc 14, 53-65)

Alura i à menàt ol Gesü dét in cà del capo di caporiù di précc indóe i s'éra troàcc insèma i caporiù di précc, i professùr de la Lège e i ótre otorità. Ol Piéro, che l'ghe 'ndàa dré 'mpó de lontà, l'è riàt a' lü dét in del curtil de chèla cà e l's'è sentàt zó 'n mèa ai servidùr ch'i se scoldàa 'n banda al fögh. Dét in cà i caporiù di précc e i ótre otorità del tribünàl i sircàa la manéra per bötàga adòss la cólpa e püdìl condanà a mórt, ma i ghe riàa mia. Infatti tate persune i portàa false testimonianse, öna 'l contrare de l'ótra. A la fì i s'è leàde 'mpé di persune col portà öna cüsa bösiarda e i disìa: “Nóter me l'à sentìt che l'disìa: tireró zó chèsto tèmpio, metìt impé di òmegn, e 'n tri dé ne cöstruiró ün óter, mia facc coi mà di òmegn”. Ma ach in chèsta quistiù i parér i éra mia decórde.

Alura l's'è metit impé ol capo di caporiù di précc e l'à domandàt al Gesü: “Te respóndet negót? Cos'èle chèste dichiarassiù cóntra de té?”. Ma 'l Gesü l'fâa sèmpèr sito e l'ghe respondìa mia. Ol capo di caporiù l'gh'à facc amò òna domanda: “Sét té chèl mandàt de Dio, ol Crist, ol Fiöl de Dio benedèt?”. Ol Gesü l'gh'à respondit: “Sé, só mé.

E óter ederì 'l Fiöl de Dio

Sentàt zó 'n banda al Pàder.

E l'vegnerà tra i nìgoi del cél !”.

Alura 'l capo di caporiù di précc a l's'è strassàt i esticc e l'à usàt: “Gh'è piö bisògn de testimòne adèss! Ì sentìt i tìtoi che l's'è dacc. Còsa ne pensiv?”. E töcc chèi ch'i éra lé 'n del tribünàl i à decidit che 'l Gesü l'gh'ìa de èss condanàt a mórt. Ergü i à comensàt a spüdàga adòss. Quarciàcc i öcc con d'òna bènda i ghe petàa camàndoi e pögn e i ghe disia: “Indüina! Chi él istàcc?”. Ach i servidür i ghe dàa zó bòte e s-ciafù.

OL PIÉRO L'DESCONÒSS OL GESÜ (Mc 14, 66-72)

Intàt che 'l Piéro l'éra zó 'n del curtìl a scoldàs in banda al fögh, l'è passada fò òna sèrva del capo di caporiù di précc che la gh'à ardàt in céra e la gh'à dicc: “Séret a' té con chèl òm de Nàsaret, col Gesü”. Ma 'l Piéro l'gh'à respondit: “Capésse mia chèl che te olet dì”. E l'è 'ndacc de fò del curtìl, sóta 'l àndegh e 'n chèl momènt ol gal l'à cantàt. Sèmpèr chèla siùra quand l'l'à ést amò 'n gir l'à riferit ai persune ch'i éra lé: “Pò a' lü l'è ü de chèi!”. Ma 'l Piéro l'à dicc de nò òn'ótra ólta. Póch dòpo ün òm che l'éra lé visì l'gh'à dicc: “Te sé delbù ü de chèi, perchè te ègnet de la Galiléa.” Ma 'l Piéro l'à comensàt a giürà in töte i manére che l'éra mia ira: “Mé l'condosse mia chèl òm che óter disì!”. Söbet dòpo 'l gal l'à cantàt per la segóna ólta, e 'n chèl momènt ol Piéro l's'è regordàt de chèl che l'gh'ìa dicc ol Gesü: “Prima che 'l gal a l'àbie cantàt dò ólte per trè ólte t'avrét giüràt de condossem mia”. E l'è scapàt vià de còrsa e l's'è metit dré a löcià.

CAPÌTOL CHEL DI QUINDES

OL GESÜ DENÀCC AL PILÀT (Mc 15, 1-5)

La matina de bunura i capi di précc, insèm coi scriba e con töte i ótre otorità del tribünàl riünìcc in consèi, i à stabilit de fà ligà 'l Gesü per menàl vià e consegnàl al goernadùr de Róma. Alura 'l Pilàt l'ha comensàt a interrogà: "Sét té 'l Rè di Giüdèi?". E 'l Gesü l'gh'ha respondìt: "Té te l'dìghet". Sicòme i capi di précc i la cüsàa de tate cólpe, ol Pilàt l'gh'ha domandàt amò: "Perchè dìghet negót? Èdet bé de quace laür i te cüsà!". Ma 'l Gesü l'ha dicc piö negót e 'l Pilàt l'è restàt lé de stöch.

OL GESÜ L'È CONDANÀT A MÓRT (Mc 15, 6-15)

Ògne an, in ocasiù de la fèsta, 'l Pilàt l'era üso mèt in libertà ü presunér, chèl che la zét la reclamàa. In chi dé lé gh'era 'n presù ün òm de nòm Baraba, che 'nsèm ai sò sòci, l'ia copàt ün òm intàt che l'era s-ciopàt ü rebelòt cóntra i Romà. Èco alura che tata zét l'è egnida sóta 'l palàss del goernadùr per domandà, còme 'l sólet, la gràssia per ü presunér. E 'l Pilato l'ha respondìt: "Ülì dóca che ve lasse liber ol Gesü, ol Rè di Giüdèi?". L'ia dicc issé perchè l'sìa bé ch'i capi di précc i ghe l'era portàt lé perchè i era 'nvidiùs. Ma i capi di précc i à facc in manéra de persöadi la zét a domandà la liberassiù del Bararba. Ol Pilàt l'ha rebecàt: "Alura còsa farói de chèl òm che óter ciamì 'l Rè di Giüdèi?". E lur i à usàt: "In crus, in crus!". Ol Pilàt a l'ghe disìa: "Cós'al facc de mal?". E lur i vusàa amò piö fórt: "In crus! In crus!". A la fi 'l Pilàt, per dàga sodisfassiù a la möcia, l'ha facc liberà 'l Baraba, e dòpo ì facc flagelà 'l Gesü, l'ha facc menà vià perchè l'födèss metìt in crus.

LA CURUNA DE SPÌ (Mc 15, 16-20)

Alura i soldàcc i l'ha portàt dét in del curtìl, cioè 'n del pretòre, e i à regondìt töta la córt. I gh'ha metìt adòss ü mantèl de pórpura e, 'ntres-

sada öna curuna de spì, i ghe l'ha calcada söl có. Pò i à tacàt a töl in gir e sinsigàl: "Te salüde, Rè di Giüdèi!", e i la picàa söl có con d'öna cana, i ghe spüdàa adöss, col fà finta de 'nzenöciàs zó ai sò pé. Dòpo che i l'ha sbertesàt i gh'ha caàt fò la pórpora, i gh'ha metìt sò amò i sò esticc e i l'ha menàt vià per mètel in crus.

OL SENTÉR DE LA CRUS (Mc 15, 21-23)

Alura i à obligàt ü tal che l'era lé sò la strada e l'vegnia de la campagna, de nòm Simù de Sirène, pàder del Alissànd e del Rüfo, a portà la crus. Issé i à menàt ol Gesü in del sito ciamàt Gòlgota, che l'völ di *löch de la crapa de mórt*, e i gh'ha dacc de biv del vè mes-ciàt a la mira, ma lü l'n'ha mia biüt.

I MÈT IN CRUS OL GESÜ (Mc 15, 24-28)

Pò dòpo i l'ha 'nciodàt a la crus e i s'è sparticc i sò esticc col zögà a chi che l'ghe tocàa öna part. I éra i növ ure de matina quand i l'ha metìt in crus. E l'iscrissiù col motiv de la condana la disia: "Ol Rè di Giüdèi". Insèm a lü i à metìt in crus ach du ladrù, ü a la sò mansina e chèl óter a la sò drécia.

OFÉSE E BÖRLE (Mc 15, 29-32)

Töcc chèi ch'i passàa fò de là i sgürlià 'l có e i ghe disia con desprése: "Uéla, té che te bötet zó 'l tèmpio e te l'tiret impé amò turna in tri dé, sàlves e vé zó de la crus". E 'n de la stèssa manéra i capi di précc coi scriba i la sbertesàa col di: "A l'n'ha salvàt tace e adèss l'è mia bù de salvà la sò de pèl. Ol Crist, ol Rè de Israél a l'vègne zó de la crus, in manéra che pò a' nóter a m'pöl vèdel e crèdega". E pò a' chèi ch'i éra stacc meticc in crus con lü i la ofendia".

LA MÓRT DEL GESÜ (Mc 15, 33-39)

Quand che l'è stacc mesdé, l'è egnìt fósch sò tötta la tèra fina ai trè ure. Ai trè 'l Gesü l'ha cassàt fò ü cridür fórt: "Eloì, Eloì, lemà sabactàni?",

che l'völ di "Mé Dio, mé Dio, perchè m'èt bandunàt? ". Ergü ch'i éra lé i à pensàt: "Èco che l'ciama 'l Elia!". Ü de còrsa l'è 'ndacc a tö öna spóna puciada dét in de l'asìt e con d'öna cana ghe l'à pogiada sö la bóca, col di: "Spetì ü momènt che m'próa a èd se l'ria 'l Elia a töl zó de la crus". Ma 'l Gesü l'à usàt ön'öltema ólta e l'è mórt.

Ol vèl del tèmpio l's'è desquarciàt in du. Alura 'l sentüriù che l'éra sóta la crus, ést in che manéra l'éra mórt, l'à dicc: "Delbù chèst òm l'éra 'l Fiöl de Dio!".

I DÒNE PIETUSE AL CALVARE (Mc 15, 40-41)

Gh'éra a' di dòne che de lontà i sdögiàa, e tra de lure la Maréa de Màgdala, la Maréa la màder del Giàcom ol piö pissèn e del Jòses, e la Salòm, ch'i ghe 'ndàa dré al Gesü e i la servìa zamò de quand a l'éra 'n Galiléa, e tate ótre ch'i éra egnide sö con lü a Gerüsalmè.

LA SEPOLTÜRA (Mc15, 42-47)

Egnida urmài la sira, sicòme l'éra la Parascève, cioè la vilia del sàbat, ol Giósep de Arimatéa, òm de influènsa del tribünal, che l'ispetàa a' lü 'l règn de Dio, l's'è facc coragio e l'è 'ndacc del Pilàt per domandàga 'l còrp del Gesü. Ol Pilàt l'è restàt lé quand che l'à sentìt che l'éra zamò mórt e l'à ciamàt a rapórt ol sentüriù, per saì de quat tép l'éra mórt ol Gesü. Infurmàt del sentüriù l'à dacc ol permèss al Giósep de püdi portà vià 'l cadàer. Lü alura l'è 'ndacc a comprà ü lensöl e l'l'à tiràt zó de la crus, a l'l'à 'nturciàt dét e l'l'à pondìt in d'ü sepólcher, scaàt dét in de còrna. Pò l'à facc rödelà öna préda granda e gròssa denàcc a l'entrada de la tómba. Intàt la Maréa de Màgdala e la Maréa màder del Jòses i stàa lé a controlà 'ndóe i la pondìa.

CAPÌTOL CHÈL DI SÉDES

LA TÓMBA ÖDA: OL GESÜ L'È RESSÜSSITÀT (Mc 16, 1-8)

Passàt ol sàbat, la Maréa de Màgdala, la Maréa, mama del Giàcom, e la Salòm i à compràt i öle e i bàsem pröfömàcc de mèt söl còrp del Gesü. La matina de bunura, ol prim dé dòpo 'l sàbat, al prim ciarür, i è 'ndace a la tómba. Intàt ch'i caminàa i disìa tra de lure: "Chi él che l'me farà rödelà vià la préda denàcc al sepólcher?". Ma quand i è riàde söl pòst i à ést che la préda gréa l'éra zamò stacia metida 'n banda. Alura i è 'ndace de dét e, töte stremide, i à ést sö la drécia ü zùen sentàt zó e estìt con d'öna èsta bianca. Ma 'l zùen l'gh'à dicc: "Ciapì mia pura! Ótre sì ché a sircà 'l Gesü de Nàsaret, chèl che l'è stacc metìt in crus. L'è ressüssitàt e l'è piö ché. Èco, chèsto l'è 'l pòst indóe l'éra stacc pogiat. Adèss indì pör e disì ai sò dissèpoi e al Piéro che 'l Gesü l've spèta 'n Galiléa. Là a l'vederì, pröpe cóme l'v'éra zamò dicc". Alura i fómne, egnide fò, i è scapade vià de córsa, perchè i barbelàa de la pura. E i à cöntàt sö negót a nissü tat a i éra amò stremide.

I APARISSÜ DEL GESÜ RESSÜSSITÀT (Mc 16, 9-18)

Dòpo che l'è ressüssitàt di mórcc la matina del prim dé dòpo 'l sàbat, ol Gesü l's'è facc vèd de la Maréa de Màgdala, chèla fómna che lü l'gh'ìa cassàt fò sèt demòne. Alura la Maréa l'è curida söbet di dissèpoi ch'i éra fiàch, magunécc e i seitàa a löcià, e l'gh'à portàt la notìssia che 'l Gesü l'éra iv e che lé l'ìa ést in facia! Ma lur i ghe credia mia. Piö tarde 'l Gesü l'è aparìt con d'öna sömeànsa diferènta a du di sò dissèpoi ch'i éra dré a 'ndà fò de la sità. Pò a' lur, dòpo ch'i l'à reconossìt, i è turnàcc indré per cöntàga sö ai óter del sò incóntro: ma gnach a lur i à ülit crèdega.

A la fì 'l Gesü l'è aparìt denàcc ai öndes dissèpoi, intàt ch'i éra dré a mangià. Lü l'gh'à facc sö öna bèla ramanzina, perchè i gh'ìa üt póca féde e i s'éra ustinàcc in del crèdega mia ai testimòne ch'i l'éra ést

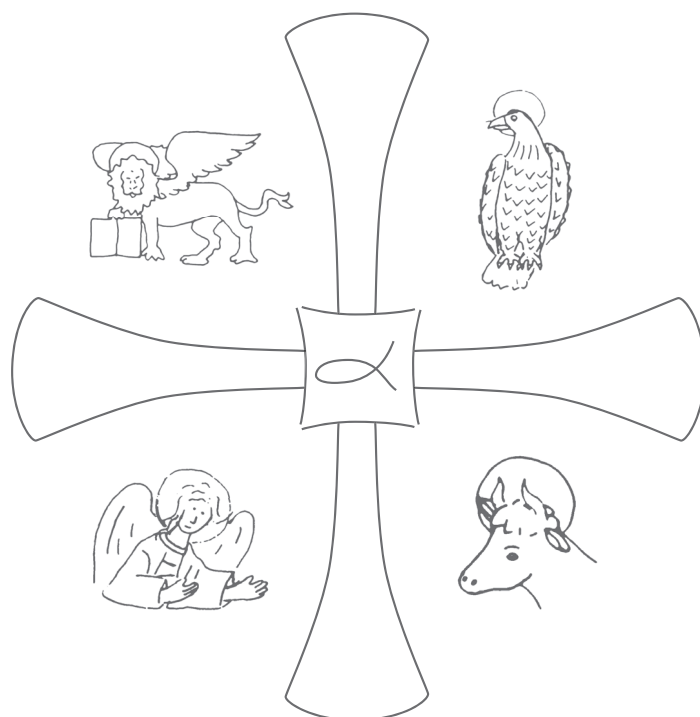
ressüsitàt. Dòpo l'gh'à dicc: "Indì 'n töt ol mónnd e cönti sö a töcc i òmegn la bèla notìssia. Chi che l'ghe crederà e l'sarà batesàt a l'sarà salvàt, ma chi che l'ghe crederà mia l'sarà condanàt.

E chi ch'i gh'avrà féde i ghe rierà a fà di acc miraculùs: i casserà vià i demòne in del mé nòm, i parlerà lèngue nöe, i ciaperà 'n di mà di serpènc e se i gh'èss de biv ol tössegh i gh'avrà mia di consequènce; i pogerà i mà söi malàcc e i a guarirà".

OL GESÜ L' TURNA 'N BANDA A DIO (Mc16, 19-20)

Dòpo chèle paròle 'l Gesü Signür l'è stacc tracc sö 'n cél e l's'è sentàt zó 'n banda a Dio, a la sò drécia. Alura i dissèpoi i è particc per indà a portà 'n töt ol mónnd la notìssia de salvassiù. E 'ntat ol Signür a l'lauràa insèm a lur e l'ghe dàa fórsa ai sò paròle col fàga fà di sègn miraculùs.

ÌNDES DEL VANGÉL DEL MARCH

PRIM CAPÌTOL

pag. 7

OL GIOÀN L' ANTÌSSIPA L' ÒPERA DEL GESÜ
OL BATÈS DEL GESÜ
TENTASSIÙ 'N DEL DESÈRT
OI GESÜ L'ISNISSA A PREDICÀ
LA CIAMADA DI PRIM QUÀTER DISSÈPOI
OI GESÜ L'INSÈGNA A CAFÀRNAO E L'GUARÉSS ÛN INDIAOLÀT
OL GESÜ L'GUARÉSS LA MADÒNA DEL SIMÙ
OL GESÜ L'TRAÈRSA LA GALILÉA
OL GESÜ L'GUARÉSS Ü LEVRÙS

SEGÓND CAPÌTOL

pag. 11

OI GESÜ L'GUARÉSS Ü PARALÌTEGH
OL GESÜ L'CIÀMA 'L LÉVI
OL GESÜ L'MANGIA COI PECADÙR
LA QUISTIÙ DEL DESÜ
I SPIGHE DE FORMÉT CATADE SÖ DE SÀBAT

TÈRS CAPÌTOL

pag. 13

OL GESÜ L'GUARÉSS ÛN ÒM CO LA MÀ SÈCA
TATA ZÉT LA VÀ DRÉ AL GESÜ
OL GESÜ L'CATA FÒ I SÒ DÙDES
OL GESÜ E 'L BEELZEBÙL (DIÀOL)
I PARÉCC DEL GESÜ

QUART CAPÌTOL

pag. 15

LA PARÀBOLA DEL CONTADÌ CHE L' SÓMNA
OL PERCHÈ 'L GESÜ L'PARLA PER PARÀBOLE
SPIEGASSIÙ DE LA PARÀBOLA DEL CONTADÌ CHE L'SÓMNA
ERGÖNE PARÀBOLE E SENTÈNSE
LA PARÀBOLA DE LA SOMÉSSA
OL GRANELÌ DE SENÀER
MORÀL DEL DISCÓRS DI PARÀBOLE
OL GESÜ L' QUIÉTA ÖNA TEMPÈSTA

QUINT CAPÌTOL

pag. 18

OL INDIAOLÀT GERASÈNO
LA FIÒLA DEL GIÀIRO

SÈST CAPÌTOL

pag. 21

LA VÌSITA A NÀSARET
LA MISSIÙ DI DÙDES
OL ERÒD E 'L GESÜ
LA MÓRT DEL GIOÀN OL BATISTA
LA PRIMA MULTIPLICASSIÙ (OL MIRÀCOL DI PAGNÒTE)
OL GESÜ L'CAMINA SÒ L'AQUA
OL GESÜ L'GUARÉSS A GENÈSARET

CAPÌTOL CHÈL DI SÈT

pag. 25

DISCÜSSIÙ SÒ LA TRADISSIÙ DI FARISÈI
INSEGNAMÉT SÒ CHÈL CHE L'È PÜR E CHÈL CHE L'È MIA
OL GESÜ L'GUARÉSS LA FIÒLA D'ÒNA FÓMNA SIRO-FENÌCIA
OL GESÜ L'GUARÉSS ÜN ÒM SURD E MÖT

CAPÌTOL CHÈL DI ÒT

pag. 28

SEGÓND MIRÀCOL COL PÀ
LA DOMANDA D'Ü SÈGN DEL CÉL
OL LEÀT DI FARISÈI
OL ÒRB DE BETSÀIDA
LA CONFESSIÙ DEL PIÉRO
OL PRIM AVÌS DE LA PASSIÙ

CAPÌTOL CHÈL DI NÖV

pag. 31

OL STRAOLGIMÉT DE CÉRA
OL INDIAOLÀT COL MAL BRÖT
OL SEGÓND AVÌS DE LA PASSIÙ
CHI ÉL OL PIÖ GRAND?
FÀ I LAÜR IN DEL NÒM DEL GESÜ
I ACC DE CARITÀ IN VÈRS I DISSÈPOI
OL SCÀNDOL

CAPÌTOL CHÈL DI DÉS

pag. 34

QUISTIÙ SÖL DIÒRSIO
OL GESÜ E I S-CETÌ
OL ZÜEN SIÒR

TÈRS AVÌS DE LA PASSIÙ
OL INVÌS DEL GIÀCOM E DEL GIOÀN
OL ÒRB A LA PÓRTA DE GÈRICO

CAPÌTOL CHÈL DI ÒNDES

pag. 38

OL GESÜ L'VÀ DÉT IN GERÜSALÈM
OL FIGH SÈNSA FRÖCC
I MERCÀNCC CASSÀCC FÒ DEL TÈMPIO
OL FIGH SECÀT. FÉDE E PREGHIÉRA
I GIÖDÉI CÓNTRA L'OTORITÀ DEL GESÜ

CAPÌTOL CHÈL DI DÙDES

pag. 41

PARÀBOLA DI CONTADÌ ASSASSÌ
I TASSE DE PAGÀ AL CÈSER
LA RESSÖRESSIÙ DI MÓRCC
OL PRIM COMANDAMÉT
OL CRIST, FIÖL E SIGNÜR DEL DÀED
I SCRIBA GIÖDICÀCC DEL GESÜ
L'OFÈRTA DE LA ÈDOA

CAPÌTOL CHÈL DI TRÉDES

pag. 45

LA DISTRÜSSIÙ DEL TÈMPIO
OL PRENSÉPE DI SOFERÈNSE
LA TREBÖLASSIÙ GRANDA
OL FIÖL DE DIO L'VÉ SÖ LA TÈRA
LA PARÀBOLA DEL FIGH
VIGA SÈMPER OL CONTRÒL DE LA SITÖASSIÙ

CAPÌTOL CHÈL DI QUATÓRDES

pag. 48

I CAPORIÙ DI EBRÈI I VÖL COPÀ 'L GESÜ
ÖNA FÓMNA LA ÖDA Û PRÖFÖM SÖL CÓ DEL GESÜ
OL GIÜDA L'TRADÉSS OL GESÜ
DU DISSÈPOI I PREPARA LA SÉNA PASQUÀL
OL GESÜ L'INDÉCIA 'L TRADITÜR
LA SÉNA DEL SIGNÜR
OL GESÜ L'È BANDUNÀT DE TÖCC
OL GESÜ L'PRÉGA 'N DEL BRÖL CIAMÀT GETSÈMANI
OL GESÜ L'VÉ BRANCÀT
OL GESÜ DENÀCC AL TRIBÜNÀL DI EBRÈI
OL PIÉRO L'DESCONÒSS OL GESÜ

CAPÌTOL CHÈL DI QUÌNDES

pag. 53

OL GESÜ DENÀCC AL PILÀT, OL GOERNADÙR DE RÓMA
OL GESÜ L'È CON DANÀT A MÓRT
LA CURUNA DE SPÌ
OL SENTÉR DE LA CRUS
I MÈT IN CRUS OL GESÜ
OFÉSE E BÖRLE
LA MÓRT DEL GESÜ
I DÒNE PIETUSE AL CALVARE
LA SEPOLTÜRA

CAPÌTOL CHÈL DI SÉDES

pag. 56

LA TÓMBA ÒDA: OL GESÜ L'È RESSÜSSITÀT
I APARISSIÙ DEL GESÜ RESSÜSSITÀT
OL GESÜ L'TURNA 'N BANDA A DIO

*I disègn de fò i è de la Dànae Giaàss,
chèi de dét i è de la Mara Giaàss*

Ol liber l'è stacc stampàt a Siserà ol mis de mars 2006 de
la grafica s.n.c. tel. 035 884 035 - www.lagraficasnc.com

